

ОПШТИНА ПОЖЕГА

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА И ПОВРАТНИКА ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ У ОПШТИНИ ПОЖЕГА (2021-2025)

Фебруар, 2021.

На основу члана 32. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“ бр. 129/07и 47/18) и члана 38. Статута општине Пожега („Сл. лист општине Пожега” бр. 1/19), Скупштина општине општине Пожега на седници одржаној дана ____ 2021. године донела је

О Д Л У К У

о усвајању Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији у општини Пожега за период 2021-2025.године

Члан 1.

Усваја се Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији у општини Пожега за период 2021-2025.године.

Члан 2.

Саставни део ове Одлуке чини Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији у општини Пожега за период 2021-2025.године

Члан 3.

Ова Одлука ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном листу општине Пожега.”

01 број:021-9/21

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ПОЖЕГА

ПРЕДСЕДНИК СКУПШТИНЕ

Дејан Мркић

САДРЖАЈ

ТЕРМИНОЛОГИЈА.....	4
Уводна реч Председника општине Пожега.....	5
Увод.....	6
Шта је локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу споразума о реадмисији (ЈАП)	7
Сажетак (Резиме)	9
Правни оквир за доношење локалног акционог плана	10
1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ.....	11
1.1. Административни и географски положај.....	11
1.2. Општи подаци о становништву.....	12
1.2.1. Број становника и густина насељености.....	12
1.2.2. Старосна и полна структура.....	12
1.2.3. Образовна структура	13
1.2.4. Остало.....	13
1.2.5. Образовање, култура, туризам	15
1.2.6. Социјална заштита	17
2. ПОДАЦИ О ИЗБЕГЛИМ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИМ ЛИЦИМА И ПОВРАТНИЦИМА ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ	19
2.1. Избеглице према Закону о избеглицама	19
2.2. Интерно расељена лица (ИРЛ)	21
2.3. Повратници по основу Споразума о реадмисији	22
3. ПОДАЦИ О ИЗБЕГЛИМ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИМ ЛИЦИМА и повратницима по основу споразума о реадмисији у општини Пожега.....	24
3.1. Општи подаци о избеглим, ИРЛ и повратницима по основу споразума о реадмисији	24
3.1.1. Структура избеглих, ИРЛ и повратника по основу споразума о реадмисији.....	25
3.2. Досадашње активности.....	32
3.2.1. Досадашње активности установа и организација.....	32
3.2.2. Досадашње активности повереништва за избегла и ИРЛ.....	32
3.2.3. Пројекти чија је реализација у току	35
4. АНАЛИЗА СИТУАЦИЈЕ, ЗАКЉУЧЦИ, ПРЕПОРУКЕ И ЦИЉЕВИ.....	41
4.1. Анализа стања.....	42
4.2. Анализа заинтересованих страна	43
4.3. Анализа проблема.....	44
4.4. Закључци.....	47
4.5. Приоритетне групе	48
4.6. Општи и специфични циљеви	49
4.7. Табеларни приказ акционог плана за унапређење положаја избеглих, ИРЛ и повратника по основу споразума о реадмисији	50
5. ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР	54
6. АРАНЖМАНИ ЗА ПРИМЕНУ	54
7. ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕНА УСПЕШНОСТИ	56

ТЕРМИНОЛОГИЈА

Ради лакшег разумевања овог документа у наставку издвајамо термине и изразе са њиховим значењима:

ЛАП	Локални акциони план
Избеглице	Према Конвенцији УН о статусу избеглице (1951), избеглица је особа која је из основног страха да ће бити прогоњена због своје расе, националне припадности, припадности одређеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила своју државу и не може или због поменутог страха не жели да се у њу врати. Појам избеглице је Протоколом из 1967. године проширен и на особе које су биле изложене ратним страдањима или другим облицима насиља и зато одлучиле или биле принуђене да напусте своју државу
ИРЛ	Интерно расељена лица су она лица која су била присиљена да напусте своје домове, али су остали у границама своје државе. Разлози због којих су били присиљени да напусте своје домове могу бити различити: рат, насиље, угрожавање људских права, политички прогон или природне катастрофе (земљотрес, поплава и сл.). Зато што се налазе у границама своје земље, могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити Специјална конвенција УН, и даље их штите национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права.
Повратник	Према Споразуму о реадмисији са ЕУ, повратник је лице које не испуњава или више не испуњава важеће услове за улазак, боравак или настањење на територији државе чланице ЕУ, уколико је доказано или ако је могуће на основу поднетих <i>prima facie</i> доказа веродостојно претпоставити да је то лице држављанин Србије.
Реадмисија	По дефиницији реадмисија представља присилно или добровољно враћање лица која неосновано бораве на територији одређене државе у земљи њиховог порекла. У већини случајева реч је о одбијеним тражиоцима азила, али постоје и други случајеви, попут оних којима је истекла виза и сл.
Мониторинг	Мониторинг је систематска, стална и непрекидна процена напретка пројекта током одређеног временског периода у односу на његова планирана улагања, активности и исходе. Мониторинг подразумева процену напретка у односу на исход који се очекује од циљне групе.
КИРС	Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије
ЈЛС	Јединица локалне самоуправе
ОВ	Општинско веће
СО	Скупштина општине
ОУ	Општинска управа
ЦСР	Центар за социјални рад
Евалуација	Оцењивање или евалуација је процењивање неке вредности или појаве по неком утврђеном критеријуму или стандарду. То је процена унапред пројектованих и планираних активности неких појединаца, група или институција и њихових резултата. Евалуација није само завршна процена неког пројекта или програма, већ може бити и процена у свим фазама планирања и активности.

Локална самоуправа чини напоре и предузима иницијативу у области здравства, образовања, спорта, културе, социјалне заштите, побољшања инфраструктуре, привлачења нових инвеститора, како домаћих, тако и страних, с циљем отварања нових радних места и запошљавања, те подизања животних стандарда својих грађана. То подразумева и мере усмерене на напређење квалитета живота избеглих, интерно расељених лица и повратника, јер општина Пожега изражава апсолутну спремност да још активније и ефикасније приступи решавању проблема ове популације доношењем Локалног акционог плана.

Сматрамо да је овај документ логичан наставак општег, стратешког приступа локалне самоуправе развоју општине Пожега. Доношење и успешност спровођења Локалног акционог плана за напређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о редмисији, за период 2021-2025. године, да ће допринети реализацији општих стратешких опредељења наше општине.

Израдом Локалног акционог плана за период 2021-2025. године, створени су услови да се проблеме решавају плански, у складу са идентификованим потребама корисника, на основу доброг познавања и дефинисања приоритетних потреба и постојећих ресурса. Обзиром на ограничену буџетску средства коју има општина Пожега располаже, јасно и прецизно су утврђени приоритетни правци деловања, а активност су усмерене ка дефинисаним циљним групама и корисницима услуга. Основ за решавање питања чини партнерство локалне самоуправе, Комесаријата за избеглице и миграције, локалних институција и донатора окупљених на заједничком задатку.

Заједничким ангажовањем свих релевантних актера у локалној заједници, уз помоћ формираног Савета за миграцију стварају се могућности за активно и координисано праћење проблема ове популације и њихово решавање кроз реализацију постављених циљева. Коначни циљ, постављен Локалним акционим планом, а коме општина Пожега у свом деловању тежи, су једнак шансе и могућности и једнака права свих грађана који живе на њеној територији.

Председник општине
Ђорђе Никитовић

Последње две деценије, од дешавања на простору бивше Југославије и на Косову и Метохији, на територији општине Пожега уочиште је пронашло преко хиљаду избеглих, прогнаних и интерно расељених лица. Од првог дана доласка избеглих, а касније и интерно расељених лица на подручју наше општине, предузет су различите мере у виду пружања помоћи смештајем у колективним центрима и приватном смештају, проналажењем радних места и доделом потребних средстава за обезбеђење услован нормалан живот. Деонаведен популације остаје да живи и интегриса се у нашу локалну заједницу. Међутим, постоји још знатан број породица које живе у тешким социјално-материјалним условима. Имајући у виду егзистенцијалне проблеме ове популације, недовољан степен интеграције, као и услове у којима живе, општина Пожега је изразила спремност да настави дугогодишњу активност усмерену на решавање њихових проблема кроз дефинисање новог Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији за период 2021-2025. године.

Реализацијом циљева из претходног Локалног акционог плана за унапређење положаја избеглих и интерно расељених лица, општина Пожега је помогла у решавању осталих проблема и економског снаживању породица из ове популације и тиме допринела њиховој интеграцији.

Локалним акционим планом, у складу са својим надлежностима и постојећим буџетским средствима, општина Пожега жели да допринесе повећаној интеграцији избеглих, интерно расељених лица и повратника у локалну заједницу, тесмање у сиромаштва, односно побољшању социјално-економског положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији, кроз реализацију овог плана.

у

досадашњим активностима препозната је воља свих заинтересованих страна за решавање наведених проблема. Партнерством и ангажовањем релевантних институција и организација у локалној заједници, уз помоћ формираног Савета за миграцијестварају се могућности за координацију и активно праћење проблема, као и за реализацију циљева Локалног акционог плана.

ШТА ЈЕ ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА И ПОВРАТНИКА ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ (ЛАП)

У овом документу под процесом локалног акционог планирања, унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији подразумевамо процес доношења одлука о томе које промене значајне за живот избеглих, интерно расељених лица и повратника, намеравамо да остваримо у свом окружењу у току планираног временског периода.

Тај процес засниван на идентификовању најбољег начина за ангажовање капацитета свих социјалних актера у локалној заједници у планирању и примени плана. Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији (у даљем тексту: ЛАП), посматрамо као резултат процеса планирања или планску одлуку коју судефинисани основни начини остваривања циљева развоја ове области живота у локалној заједници. У оквиру овог документа, под избеглим и интерно расељеним лицима подразумевају се сва лица која су била изложена присилном напуштању својих домаћина и расељавању, због ратова на простору бивших југословенских република и бомбардовања Косова и Метохије, укључујући и она лица која су у међувремену стекла статус грађана Републике Србије, али и даље имају нерешене егзистенцијалне проблеме настале у току избегличког статуса. Повратници су сви они грађани Републике Србије који су изгубили или нису имали право боравка у земљама ЕУ.

Према Конвенцији Уједињених Нација о статусу избеглице (1951.), избеглица¹ је особа која из оснивачког страха да ће бити прогањена због своје расе, националне припадности, припадности одређеној друштвеној групи или због политичког уверења, напустила своју државу и не може, или због поменутог страха, нежелите да се у њу врати. Појам избеглице протоколом из 1967. године, проширен и на особу која је била изложена ратним страдањима или другим облицима насиља и зато одлучила или била принуђена да напусти своју државу.

Статус избеглице у Републици Србији, Комесаријат за избеглице и миграције признаје у складу са законом о избеглицама („Службени гласник РС“ број 18/92, „Службени лист СРЈ“ број 42/02-СУС и „Службени гласник РС“ број 30/10).

Интерно расељена лица² су она лица која су била присиљена да напусте своје домовне, али су остала у границама своје државе. Разлог због којих су били присиљени да напусте своје домовне могу бити различити: рат, насиље, угрожавања људских права, политички прогони или природне катастрофе (земљотрес, поплава и сл.). Зато што се налазе у границама своје земље могућности њихове међународне заштите су ограничене. Иако их, за разлику од избеглица, не штити специјална конвенција УН, и даље их штити национални закони, међународно хуманитарно право и међународни правни акти у области људских права.

¹<http://en.wikipedia.org/wiki/refugee>

²http://www.articleworld.org/index.php/displaced_person

Повратник по основу Споразума о
реадмисији³ једрављанин Републике Србије за чији повратак је надлежни орган дао сагласност.
Тосулица која судобровољно или присилно враћена из држава у којима су неосновано боравила
(одбијен захтев за азил, истекла виза) у земље порекла, на основу потписаног Споразума о
реадмисији између Европске заједнице и Републике Србије.

Споразумом између Републике Србије и Европске Уније о реадмисији лица које је незаконито бораве,
који је ступио на снагу 01.01.2008. године,
уговорне стране су регулисале процедуру повратка особа које не испуњавају или вишене испуњавају условезаул
азакилиборавакна територији државе уговорнице.

Креирање и спровођење локалних акционих планова за унапређење положаја избеглих, ИРЛ и
повратника представља део ширег механизма смањења сиромаштва и
социјалне искључености осетљивих друштвених група. ЛАП
са детаљном разрадом активности доноси се на период од пет година. Процес израде ЛАП-а у
општини Пожега заснива се на интерактивном приступу чије су основне методе лошке карактеристике, даје:

- Локални – спроведенје у локалној заједници и уважава локалне специфичности;
- Партиципативан – у
израду су укључени различити актери процеса друштвено организоване подршке избеглим, ИРЛ и
повратницима у локалној заједници;
- Утемељен на реалним основама, расположивим ресурсима и
потребама за унапређење положаја избеглих, ИРЛ и повратника;
- Користи савремене методе планирања и
анализе свих важних елемената потребних за доношење одлука;
- Подстиче одговоран однос различитих друштвених актера у локалној заједници.

За потреб процесу, прикупљање и анализу основних података о положају и потребама избеглих,
интерно расељених лица и повратника у општини Пожега, коришћени су следећи извори:
статистички подаци, различити извештаји и документи Црвеногкрста и
општинског повереника за избеглице, од кога судобивијени су подаци о структури и броју избеглих,
интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији. Процес израде плана спроведен је
у периоду од августа 2019. године до новембра 2019. године, а дорада у складу са сугестијама
Комесаријата за избеглице и миграције РС, у августу 2020. године.

Нацрт Акционог плана обрадио је Одељење за друштвену делатност Општинске управе општине
Пожега, а нацрт је добијено позитивно мишљење од Комесаријата за избеглице и миграције РС.

Ангажовањем Савета за миграције општине Пожега, Одељења за привреду и локални економски
развој Општинске управе општине Пожега, представника Центра за социјални рад, Црвеногкрста,
укључујући и групе потенцијалних корисника/ца који су повремено учествовали у

³http://www.parlament.gov.rs/upload/archive/files/lat/pdf/predlozi_zakona/3118-12Lat.pdf

консултативном процесу остварена је значајна сарадња која ће допринети даљој реализацији планова и циљева овог програма.

САЖЕТАК (РЕЗИМЕ)

Локални акциони план за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији на територији општине Пожега за период 2021-2025. године је стратешки документ који је заснован на свеобухватној анализи ситуације и изражава дугорочно опредељење локалне самоуправе да побољша услове живота и могућности за интеграцију избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији у локалну заједницу и развија капацитет локалне самоуправе да препознаје и решава питања за ова лица.

ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИХ ЛИЦА И ПОВРАТНИКА ПО ОСНОВУ СПРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ ПОЖЕГА (2021-2025. ГОДИНЕ)

ОПШТИ ЦИЉ
Јачање капацитета локалне самоуправе за решавање проблема избеглица, интерно расељених лица и повратника по Споразуму о реадмисији, као и побољшање социјално-материјалног положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији у општини Пожега, путем програма за трајно решење стамбеног питања, побољшање услова становања и подстицање економског оживљавања,

СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ

- Специфични циљ 1. У периоду од 2021-2025. године стамбено збринути најмање 12 породица избеглих, ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији кроз програм купасеоских кућа.
- Специфични циљ 2. У периоду од 2021-2025. године, стамбено збринути најмање 2 породице повратника по основу Споразума о реадмисији кроз програм доделе и изградње монтажних кућа.
- Специфични циљ 3. У периоду од 2021-2025. године, стамбено збринути најмање 17 породица избеглих, ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији кроз програм доделе пакета грађевинског материјала за завршетак започете градње или адаптацију постојећег условног стамбеног објекта.

- Специфични циљ 4. У периоду од 2021-2025. године, помоћу економског оснаживања и осамостаљивања најмање 40 породица избеглих, ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији кроз програм доделе пакета доходних активности.

ПРАВНИ ОКВИР ЗА ДОНОШЕЊЕ ЛОКАЛНОГ АКЦИОНОГ ПЛАНА

Правни оквир за доношење Локалног акционог плана обухватио је неколико кључних међународних, националних и стратешких докумената релевантних за ову област као и актуелни законски оквир који регулише питања избеглих лица у Републици Србији и то су:

- Европска конвенција о заштити људских права и основних слобода (1950. година)
- Конвенција Уједињених нација о статусу избеглица (1951. година),
- Женевска конвенција ојарегулише рад Црвеног крста (1946. година),
- Национална стратегија засамање есиромаштва (2003. година),
- Национална стратегија одрживог развоја (2008. година),
- Закон о потврђивању Споразума између Републике Србије и Европске заједнице о реадмисији лица које је незаконито бораве („Сл. гл. РС“ бр. 103/2007),
- Стратегија реинтеграције повратника по основу споразума о реадмисији („Сл. гл. РС“ бр. 15/09)
- Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002. године, ревизија март 2011. године за период 2011. године- 2015. године.),
- Закон о избеглицама („Сл. гл. РС“ бр. 18/92, 45/02)
- Стратегија засамање есиромаштва (2003. година),
- Национална стратегија одрживог развоја (2008. година),
- Национална стратегија привредног развоја Републике Србије (2006-2012. године),
- Национална стратегија запошљавања (2005 – 2010. године),
- Стратегија регионалног развоја (2007-2012. године),
- Стратегија развоја пољопривреде и руралног развоја РС (2014-2024.),
- Стратегија развоја социјалне заштите (2005. године).

Поред ових закона који су значајно решавају питања избеглих, ИРЛ и повратника, на општинском нивоу имамо усвојене стратешке планове:

- Стратегија развоја општине Пожега 2016-2021
- Просторни план општине Пожега 2013
- Локални акциони план за решавање питања избеглих и интерно расељених лица у општини Пожега 2010-2011

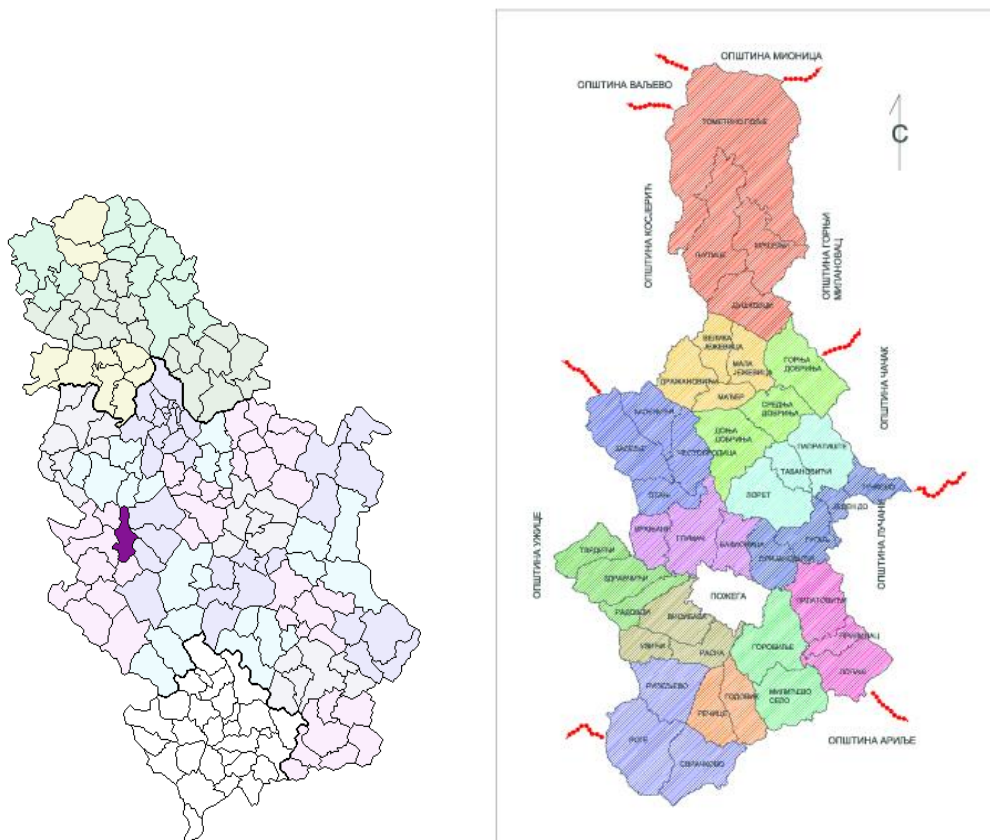
Актуелни законски оквир за питање избеглица је Закон о избеглицама. С обзиром на оучену потребу дата је Закон боље прати актуелне потребе и питања избеглица, у мају 2010. године, усвојен је Закон о изменама и допунама Закона о избеглицама. Национална стратегија за решавање питања избеглих и интерно расељених лица (2002. године, ревизија марта 2011. године), дефинише основне правце деловања – обезбеђивање услова за повратак и

локалну интеграцију, што је у потпуности у складу са међународно прихваћеним циљевима за решавање положаја ове групе грађана. Остале наведене нације налне стратегије пружају основу и дају смернице за развијање мера и акција у области локалне интеграције избеглих и интерно расељених лица, односно локалне интеграције повратника, којима се може допринети унапређењу њиховог животног стандарда и укупног друштвеног положаја.

1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ОПШТИНИ

1.1. АДМИНИСТРАТИВНИ И ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ

Општина Пожега се налази у Западној Србији, у пространој котлини која представља најплоднији и истовремено најнижи део Златиборске области (надморска висина је 312 метара), обухвата површину од 426,5 км², има 42 насеља и 55 катастарских општина са око 30.000 становника. Према административној подели припада Златиборском управном округу. Граничи се са општинама Ужице и Косјерић на западу, са општином Ариље на југу, на северу је општина Мионица, а на истоку општине Горњи Милановац, Чачак и Лучани. Пожега је значајна саобраћајна раскрсница друмског и железничког саобраћаја. Пожега се налази на магистралном путу М-5 Београд- Црна Гора и удаљена је од Београда 180 км. Тренутно се гради ауто пут Београд-Јужни Јадран коридор 11 (ауто пут Е-75), који према пројекту пролази поред Пожеге, а релативно близу су и два мања аеродрома: Поникве код Ужица (удаљеност 41 км) и Лађевци (60 км) код Краљева. Кроз Пожегу такође пролази магистрална пруга Београд-Бар, крак пруге према Краљеву и регионални пут Ваљево-Ивањица. У Пожеги се налази највећа ранжирна станица на прузи Београд - Бар.

Слика 1. Карта Р. Србије, Просторна мапа организационо груписаних сеоских заједница (МЗ)

1.2. ОПШТИ ПОДАЦИ О СТАНОВНИШТВУ

1.2.1. БРОЈ СТАНОВНИКА И ГУСТИНА НАСЕЉЕНОСТИ

Општина Пожега обухвата површину од 426,5 км² (учешће у укупној површини Србије је 0,5%), на којој живи **29.638** становника (0,4% укупног броја становника Србије) у 42 насеља, односно 69 становника на км², што је ниже од републичког просека који износи 93 становника на км². Према објављеним резултатима пописа из 2011. године, у укупној популацији има 14.509 мушкараца и 15.129 жена. Пунолетних је 24.748. Сада је број становника у односу на попис из 2002. године мањи за 8%. Наставља се тренд негативне стопе природног прираштаја. У градском подручју живи 13.153, а у сеоском 16.485 становника.

1.2.2. СТАРОСНА И ПОЛНА СТРУКТУРА

Полна и старосна структура подразумевају удео становништва у појединим старосним групама и пропорцији мушког и женског становништва изражене у процентима. Старосна структура је у вези са репродуктивном и радном способношћу становништва. Полна структура зависи од наталитета, морталитета, миграције и ратова.

Општина/насеље	пол	Број становника	Старосне групе								Индекс старења
			0-19		20-39		40-59		преко 60		
			број	%	број	%	број	%	број	%	
Општина Пожега	с	29638	5586	18,85	7042	23,76	8975	30,28	8035	27,11	1,44
	м	14509	2881	19,86	3644	25,12	4388	30,24	3596	24,78	1,25
	ж	15129	2705	17,88	3398	22,46	4587	30,32	4439	29,34	1,64
Градско насеље	с	13153	2713	20,63	3573	27,16	4054	30,82	2813	21,39	1,04
	м	6319	1391	22,01	1818	28,77	1868	29,56	1242	19,66	0,89
	ж	6834	1322	19,34	1755	25,68	2186	31,99	1571	22,99	1,19
Сеоска насеља	с	16485	2876	17,45	3469	21,04	4921	29,85	5222	31,68	1,82
	м	8190	1490	18,19	1826	22,30	2520	30,77	2354	28,74	1,58
	ж	8295	1386	16,71	1643	19,81	2401	28,95	2868	34,58	2,07

Табела 1: број и удео старосних група са индексом старења 2011. године

Извор: Попис становништва 2011., књига 2

Према резултатима пописа из 2011. године, у општини Пожега најмлађи контингент становништва у укупном становништву учествује са 18,85%, а учешће младих је веће у градском насељу. Удео млађег средовечног становништва је већи у градском насељу. Промене које су настале у односу на претходни попис огледају се у виду изједначеног удела старијег средовечног и повећаног удела старих. 27,11% укупног становништва Пожеге је старије од 60 година. У најстаријој старосној

групи се уочавају велике разлике у уделу мушког и женског становништва, што је у вези са дужим очекиваним трајањем живота женског становништва. Сходно повећаном уделу старог и смањеном уделу младог становништва повећана је и вредност индекса старења са 1,19 у 2002. на 1,44 у 2011. години.

Просечна старост становништва општине Пожега, према подацима пописа становништва из 2011. године, износи 44,1 година и то 41,4 у градском и чак 46,5 година у сеоским насељима. Просечна старост је виша у односу на просек за Републику Србију (42,2) и Златиборски округ (42,3). На основу просечне старости становништва види се да се наша општина налази у стадијуму најдубље демографске старости (гранична вредност је 43 године). Градско становништво је нешто млађе, па се налази у стадијуму дубоке демографске старости. Коефицијент маскулинитета (број мушкараца на 1000 жена) износи 959 - у градском насељу 925, а у сеоским срединама 987.

1.2.3. ОБРАЗОВНА СТРУКТУРА

Образовна структура становништва је индикатор писмености и степена завршеног образовања становништва.

Анализа образовне структуре становништва обухвата становништво старо 15 и више година. У сеоским насељима изражена је велика разлика у учешћу мушкараца и жена у најнижим категоријама школске спреме, што се може приписати високом уделу контингента старијих жена, али и због запостављања образовања женске деце. Велика је диференцијација у нивоу образовања између градских и сеоских насеља, где градска насеља имају повољнију образовну структуру управо због већег удела младог становништва. Код лица са вишом и високом стручном спремом се не уочавају битне разлике у уделу мушког и женског становништва.

Према подацима последњег пописа становништва у општини Пожега доминантна категорија су лица за завршеном средњом школом (49%). Образовну структуру у односу на претходне пописне године карактерише смањен удео лица без школске спреме и лица са основном школом, док се удео високообразованих повећава (5,8% са завршеном високом школом). Што се удела високообразованих становника наше општине тиче, нешто је нижи од просека за Златиборски округ (6,5%) и знатно нижи од Републичког просека (10,6%). Удео лица без школске спреме износи 3,04%.

1.2.4. ОСТАЛО

Према резултатима пописа становништва из 2011. године 28.956 или 97,69% Пожежана су се изјаснили као Срби, 0,74% као Роми док остали народи чине 1,57% укупног становништва. На подручју општине Пожега од 2002-2011. године удео активног становништва се смањио са 49,5% на 45,9%, с тим што је дошло до интензивног смањења опште стопе активности женског становништва са 45,9% на 38,3%, док се општа стопа активности мушкараца незнатно смањила (са 54,6% на 53,8%). Удео лица са личним приходом порастао је са 19,2% на 22,2%, а удео издржаваног смањен са 31,2% на 27,7%.

Међу издржаваним становништвом доминира младо становништво предшколског и школског узраста, вредности њиховог удела указују на све ниже стопе наталитета. Разлике у полној структури

издржаваног становништва израженије су у сеоским насељима, што је последица мање активности женског становништва у селима, односно већег удела домаћица у издржаваном становништву.

Општина Пожега настоји да поправи своју демографску структуру сетом мера које се односе на породице са децом, новорођену децу и вантелесну оплодњу.

По Одлуци о једнократној помоћи породици за новорођенчад, породице остварују право на новчану накнаду за новорођену децу у износу од 30.000,00 динара једнократно (214 обрађена захтева у 2020. години), право на субвенционисање трошкова вантелесне оплодње у износу до 300.000,00 динара по пару у једној календарској години, у складу са Одлуком о остваривању права на финансијску помоћ за вантелесну оплодњу(10 захтева обрађено у 2020. години).

Општина Пожега остварује сарадњу са Покретом за децу Три +, доделом поносних картица „цена минус за три плус”, која подразумева попусте за куповину и услуге у одређеним правним субјектима за породице са троје и више деце, власнике картица.

Породице са троје и више деце и породице са дететом са сметњама у развоју имају право на субвенционисање трошкова комуналних услуга.

Право на обезбеђивање уџбеника за децу основно школског узраста признаје се породицама самохраних родитеља, ученицима из социјално-материјално угрожених породица уколико право на обезбеђивање уџбеника не остварују по неком другом основу, као и деци без родитељског старања ако се не налазе у хранитељској породици

Мере подршке једнородитељским породицама спроводи Центар за социјални рад кроз давање једнократних новчаних помоћи, набавку огрева и набавку школског прибора. Центар пружа и психолошко педагошку помоћ у случају кад је потребно превазићи одређену кризну ситуацију.

Такође, Центар обезбеђује подршку старијим лицима у случају потребе збрињавања и смештаја у установу социјалне заштите и пружања једнократне новчане помоћи.

Образовање

Образовање на подручју општине Пожега реализује се преко образовних институција: једне предшколске установе, две матичне основне школе и средњих школа (гимназија, техничка школа и пољопривредна школа). Број деце предшколског узраста у општини Пожега износи 2028 (6.3% од укупне популације), док број деце школског узраста износи 3626 (12.4% од укупне популације). Број ученика у основним школама износи 1.958 ученика.

Основна школа Емилија Остојић као матична школа и са сеоским подручјима има 970 ученика док школа Петар Лековић броји 1.092 ученика. Што се тиче средњих школа, у њима се образује укупно 1.520 ученика (Гимназија броји 458 ученика, Техничка школа 458, а Пољопривредна 604 ученика).

Гимназија у Пожеги има дугу традицију, јер постоји још од 1921. године. Данашњи назив Гимназија Свети Сава носи од 1991. године. Гимназију похађа више од 450 ученика распоређених у 16 одељења и то осам друштвено-језичког, шест природно-математичког и два информатичког смера. Школа располаже модерном и добро очуваном зградом са 15 учионица, два кабинета за информатику, једном специјализованом учионицом, библиотеком, фискултурном салом, канцеларијама и другим помоћним просторијама. Гимназија поседује спортске терене за кошарку, рукомет, мали фудбал и тенис. У школи је у наставном процесу запослено 40 радника.

Пољопривредна школа Љубо Мићић је основана 1956. године. Основна делатност Школе је средње стручно образовање у области пољопривреде, производње и прераде хране у трогодишњем и четворогодишњем трајању. Образовни профили су: пољопривредни техничар, ветеринарски техничар, прехранбени техничар, зоотехничар, техничар хортикултуре, а у трогодишњем школовању: пекар, месар, механичар пољопривредне технике, произвођач прехранбених производа. Школу похађа око 600 ученика, а наставни кадар броји 54 запослена. У склопу школе је и Дом за ученике. Дом располаже са три објекта намењена за смештај ученика и капацитетом од 21 собе. На смештај и исхрану Дом прима 120 ученика.

Техничка школа у Пожеги основана је 1990. године. Школа образује кадар за 5 верификованих подручја рада: машинство и обрада метала (5 профила), економија, право и администрација, геологија, рударство и металургија, трговина, угоститељство и туризам, у трогодишњем и четворогодишњем школовању. Школу похађа 458 ученика, а запослено је 60 наставника. У оквиру школе ради Регионални центар за образовање одраслих, једина таква установа у Западној Србији коју је акредитовало Министарство просвете, науке и технолошког развоја. Регионални центар ради од 2011. године и у сарадњи са релевантним институцијама на локалном и регионалном нивоу врши преквалификацију и доквалификацију одраслих у складу са потребама привреде на регионалном нивоу.

	Попис 2002.			Попис 2011		
	укупно	младићи	девојке	укупно	младићи	девојке
Укупно становништво 15 и више година	27.472	13.405	14.067	25.762	12.482	13.280
Без школске спреме	1.728	232	1.496	784	75	709
Непотпуно основно образовање	5.950	2.600	3.350	3.897	1.480	2.417
Основно образовање	6.720	3.256	3.464	5.841	2.756	3.085
Средње образовање	11.090	6.231	4.859	12.634	6.935	5.669
Више образовање	854	455	399	1.054	502	552
Високо образовање	961	541	420	1.488	706	782
Непознато	169	90	79	64	28	36

Табела 2. Структура становништва старог 15 година и више према школској спреми и писмености /попис 2011, Републички завод за статистику

Неписмена лица - према попису из 2011. године, 550 лица је регистровано као неписмено, односно 2,03% становништва. Од тога неписмених младих узраста од 10-14 година регистровано је 3, младих узраста од 15-19 година регистровано је 3, док је неписмених младих узраста од 20-34 године регистровано 13. Удео неписменог становништва бележи константан пад и достигао је ниво повољнији од Округа и централне Србије. Преко 85% неписмених на територији општине чине жене старије од 65 година. Међутим, образовна структура у Општини је и даље испод нивоа који бележи Златиборски округ и знатно испод нивоа централне Србије.

Када су у питању подаци о компјутерској писмености на нивоу Златиборске области, 57,21% становништва се изјаснило као компјутерски неписмено, док делимично познавање рада на рачунару има 14,65% становништва, а 28,14% чине лица која су се изјаснила да су компјутерски писмена. Када су питању компјутерски неписмена лица 52,71% чине жене, а 47,29% мушкарци.

Култура

Стање културе у општини Пожега може се оценити као делимично задовољавајуће. Културне институције у општини Пожега су: Народна библиотека и Културни центар. Повремено се, као носиоци културних дешавања у Општини, укључују и поједине јавне установе, организације и удружења (школе, вртић, Црвени крст, Српска православна црква, невладине организације, фолклорне групе, хорови, певачке групе ...). На територији општине Пожега постоји велики број културних добара и заштићених споменика културе. Као просторна целина која се издваја по значају јесте целина кружног градског трга. На градском подручју општине евидентирано је 38 објеката као градитељско наслеђе од великог значаја.

Туризам

Пожега се налази на железничком међународном правцу Београд Бар и инфраструктурном коридору Београд-Јужни Јадран (који је почео да се гради). Општина је сврстана у туристичку зону и регију II степена и карактеришу је различити природни и антропогени потенцијали за развој туризма. Ресурсно атракцијску основу за развој туризма општине можемо сврстати у 3 програмске области које потенцијално представљају окосницу будућег развоја туризма:

1. заједница села (рурални простор) општине Пожега
2. подручје РОШКА БАЊА
3. културно- историјска баштина

Здравство

Здравствена заштита становништва општине Пожега остварује се у следећим установама:

- Дом здравља Пожега, на примарном нивоу, односно Општа болница Ужице као део Здравственог центра Ужице на секундарном нивоу
- истурено одељење Опште болнице Ужице у Пожеги обезбеђује здравствену заштиту за становништво Пожеге, Косјерића и Ариља
- приватним амбулантима и апотекама.

Дом здравља Пожега носилац је примарне здравствене заштите у општини и пружа осигураницима превентивне, дијагностичке, терапијске и рехабилитационе услуге у циљу спречавања, сузбијања, раног откривања и лечења болести и повреда. С обзиром на то да се подручје које покрива налази на једном од највећих саобраћајних чворишта и појаса интензивног саобраћаја, ка њему гравитира око 30.000 корисника здравствених услуга из општине Пожега као и део становништва суседних општина и особа у транзиту. Организациону структуру ДЗ чини 12 служби, 1 одсек и 4 теренске амбуланте, формиране према критеријуму којим је подржано рационално, ефикасно, благовремено и квалитетно пружање здравствене заштите кроз: лабораторијску дијагностику, стоматолошку здравствену заштиту, пнеумофизиолошку здравствену заштиту, кућно лечење и негу, здравствену заштиту деце и школске деце, радиолошку и ултразвучну дијагностику, физикалну медицину и рехабилитацију и здравствену заштиту одраслих становника. У оквиру ДЗ налазе се здравствене амбуланте Жежевица, Роге, Горња Добриња и Јелен До, као и одсек за хитну медицинску помоћ, здравствену заштиту радника, здравствену заштиту жена, специјалистичко-консултативне службе (неуропсихијатријска, интернистичка, офтамолошка и ОРЛ амбуланта).

У оквиру Службе за здравствену заштиту одраслог становништва се пружа хитна медицинска помоћ континурано 24 сата. У Дому здравља није формирана посебна служба хитне медицинске помоћи (служба се формира у складу са законским и подзаконским актима за територију од 25.000 становника). Одсек хитне медицинске помоћи Службе за здравствену заштиту одраслих становника, збрињава ургентне случајеве и излази на терен. Због најквалитетније и најбезбедније помоћи акутно оболелима и повређенима и избегавања нежељених догађаја, формирање Службе хитне медицинске помоћи је приоритетан стратешки програм Дома здравља. Болница функционише са два одељења: Одељење интерне медицине и Одељење пнеумофизиологије и два одсека: Одсек за лабораторијску дијагностику и Одсек кухиње и хигијене.

1.2.6. Социјална заштита

Социјална заштита становништва на подручју општине Пожега реализује се преко Центра за социјални рад Пожега, Црвеног крста, локалне самоуправе и цивилног сектора.

У складу са законом о социјалној заштити Центар за социјални рад има овлашћења и обавезу спровођења социјалне и породично-правне заштите грађана на територији општине за коју је основан.

Права која грађани остварују у систему социјалне заштите преко Центра су: заштита деце, омладине, одраслих и старих лица, материјално обезбеђење, додатак за помоћ и негу другог лица, право на помоћ за оспособљавање за рад, право на смештај у другу социјалну установу или породицу

Центар за социјални рад у свом саставу има домско одељење за смештај одраслих и старих лица. Капацитет је око 50 корисника, али због потреба наших суграђана и великог броја захтева за смештај лица ван наше општине, заинтересованост је већа у односу на тренутни капацитет..

Црвеникрст Пожега

Основни правци деловања организације Црвеног крста у Пожеги су пружање помоћи угроженим лицима, стална брига о старима и болеснима, здравствено – васпитно образовање омладине и одраслих, тражење несталих лица, припрема становништва за деловање у ванредним и другим ситуацијама, обука из прве помоћи и самопомоћи, кућна нега, организација смештаја и снабдевања становништва. У оквиру рада ЦК Пожега постоји и Омладинска теренска јединица "Tutti Fratelli". ОТЈ "Tutti Fratelli" спроводи акције које су у складу са принципима Црвеног Крста. С обзиром на то да овакве акције окупљају велики број младих, оне су и сјајна прилика за дружење теренаца. Те акције су углавном показне вежбе поливалентних екипа, припрема за слање помоћи угроженима, пружање прве помоћи на спортским такмичењима, рад са младима, едукација младих чланова, што им омогућава да стекну знање које немају прилике да стекну у школи. Народну кухињу Црвени крст Пожега финансира из буџета општине и других средстава. Додатне изворе прихода добија од издавања својих просторија у комерцијалне сврхе. Данас ова организација запошљава 5 сталних радника. Располаже довољним бројем стамбеног простора, кухињом, рестораном, возилима и стручним и опремљеним кадром који омогућавају њено правилно функционисање

2. ПОДАЦИ О ИЗБЕГЛИМ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИМ ЛИЦИМА И ПОВРАТНИЦИМА ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ

2.1. ИЗБЕГЛИЦЕ ПРЕМА ЗАКОНУ О ИЗБЕГЛИЦАМА

Током рата на просторима бивше Југославије, Србија је примила велики број избеглица из бивших југословенских република, већином српског становништва из Босне и Херцеговине и Хрватске. Највећи број избеглих лица из Босне и Херцеговине дошао је у Србију током 1992. године, док је већина избеглица из Хрватске потражила уточиште у Србији у августу 1995. године, након што је хрватска војска (војним операцијама Бљесак и Олуја у мају и августу) повратила територије које су држале српске снаге. Максималан број избеглих лица регистрован је Пописом избеглица 1996. у Србији, када је забележено 617.728 лица, од чега 537.937 избеглица и 79.791 ратом угрожено лице, које према међународним нормама нема право на избеглички статус.

Лица са статусом избеглице 2011. чинила су свега 12% од максимално забележеног броја избеглица у Србији 1996. Смањење броја лица са статусом избеглице у Србији резултат је натурализације, повратка у земље порекла, пресељења у треће земље, али и деловања морталитета у избегличкој популацији. Преко 60% избеглица, према Попису избеглих лица 2001, определило се да жели да реши свој статус кроз интеграцију (УНХЦР, КИРС, 2002). Услед потребе за интеграцијом, највећи број избеглица је укинуо избеглички статус ради издавања докумената Републике Србије. Од 617 728 избеглица, регистрованих на Попису из 1996. године, „више од 200 000 лица стекло је држављанство Републике Србије, што представља највећи процес интеграције у Европи“ (Влада Републике Србије, 2009, 26). Овај процес одвијао се од почетка 2001, када су створене законске могућности за поједностављено добијање држављанства за избеглице (усвајање амандмана на Закон о југословенском држављанству). Међутим, одређени број избеглица по стицању држављанства Србије није поднео захтев за издавање личне карте (за коју је услов укидање избегличког статуса), задржавши избегличку легитимацију као вид животне стратегије. Као неки од разлога зашто један број избеглица истрајава у намери да остане у овом статусу наводе се осећај сигурности који им овај међународни статус пружа и страх од губитка смештаја који је наменски за ибеглице (Српски савет за избеглице, 2006).

У 2015. години у Републици Србији живело је 35.295 избеглица. Највећи број избеглица је из Хрватске (25.962). У периоду између 2014. и 2015. године избегличка популација смањена је за 8.468 лица (25.962 из Хрватске, 9.287 из БиХ и 45 лица из Словеније).⁴

Држава порекла	2014.	2015.
Хрватска	32.372	25.962
БиХ	11.323	9.287
Словенија	67	45
Македонија	1	1
Укупно	43.763	35.295

Табела 3. Избегличка популација у Републици Србији према држави порекла⁵

⁴Миграциони профил Републике Србије за 2015. годину, Влада Републике Србије

⁵Извор: Комесаријат за избеглице и миграције

Подаци о старосној структури указују на значајну заступљеност старијих старосних кохорти, 50% лица је старија од 65 година.

Старост	Процент %
0-14	1
15-29	10
30-39	11
40-49	9
50-64	19
65+	50
Укупно	100

Табела 4. Избегличка популација у Републици Србији према старости, 2015. година⁶

По подацима Комесаријата, од укупног броја избеглица у 2015. години, највећи број избеглица живи у Београдском округу (9.098), затим у Јужно-Бачком (5.983), Сремском (5.359), Западно-Бачком округу (2.410) и Мачванском (2.339).

У општини Пожега, Извршни одбор Скупштине општине Пожега је 1993. године донео Решење о именовању Штаба за прихват и смештај избеглица на територији општине Пожега. Задаци Штаба су били да сагледа могућности, односно капацитете за смештај угроженог становништва у Општини; прикупља материјалну помоћ за угрожено становништво; организује послове добротворних акција, док је вођење одговарајуће евиденције и административне послове требало да обавља општинска организација Црвеног крста Пожега.

Доласком избеглих и прогнаних лица, повереник за избеглице општине Пожега је водио евиденцију о њиховом прихватању, у сарадњи са Црвеним крстом.

05.07.1991. године регистровано је прво избегло лице на територији општине Пожега и смештено је у колективни центар „Савинац-Болница”.

Како је временом број избеглих лица растао и дошло до прилива ове популације, било је неизбежно отварање нових колективних центара.

1992. године у колективном центру „Савинац-Болница” боравило је 27 избеглих лица у статусу, 1995. године капацитет овог Центра је био 100 избеглих лица. Не постоје тачни подаци по годинама о боравку лица која су смештена у овом објекту, до његовог затварања 12.08.2002.године.

Колективни центар „Висибаба” функционисао је од 01.04.1996. године до 31.03.2004. године.

1995. године после збивања која су се десила у Републици Хрватској, и напуштања Срба ове територије, општина Пожега је прихватила прогнана лица и сместила их у постојећи објект Колективног центра „Висибаба”. У овом Колективном центру била су смештена 62 прогнана лица. На дан затварања колективног центра „Висибаба”, у њему се налазило 10 расељених и 5 изгнаних лица.

Колективни центар „Средња Добриња” и Колективни центар „Прилипац” били су прихватни центри избеглих лица од априла месеца 1992. године до 1999. године. Повереник за избеглице нема податке о броју лица која су била смештена у њима.

Колективни центар „Амбуланта Роге” функционисао је од 1. октобра 1995. године до 30.06.2000.године. Капацитет је био 35 избеглих лица. Даном затварања 8 лица било је у статусу избеглице.

Колективни центар „Јежевица-погон Младост”, примио је 61 прогнано лице. Затворен је 31.марта 1996. године.

Највећи по примљеном броју избеглих и прогнаних лица је Колективни центар „Ратко Митровић”. Оформљен је 09.08. 1995. године, а затворен 31.08.2013.године. У њему је смештено 120 избеглих и прогнаних лица и 106 интерно расељених лица са КиМ.

⁶Извор: Комесаријатзаизбеглице и миграције

Пописом избеглих и прогнаних лица 2005. године на територији општине Пожега по подацима повереника за избеглице евидентирано је 237 избеглих лица (11 лица је на лични захтев укинуло свој статус).

Обзиром да не постоје систематски и ажурирани подаци о овој популацији у периоду од 2010. године до данас, повереник за избеглице ће радити на изради базе података о старосној, полној и образовној структури тих лица у Општини.

Према подацима повереника за избеглице, на територији општине Пожега, у фебруару 2021. године, укупно је регистровано 254 бивших избеглица (лица која имају држављанство Републике Србије) и 9 лица која имају статус избеглог лица (поседују избегличку легитимацију). Међу избегличком популацијом је: 54% или 136 жена и 46% или 118 мушкараца. Повереник за избеглице не поседује прецизне податке о њиховој образовној структури, али има евиденцију у регистрима у повереништву да од укупног броја избеглих лица 15% нема завршену основну школу, 20% има завршену основну школу, 60% је средње стручне спреме, а 5% је са завршеном вишом или високом стручном спремом.

2.2. ИНТЕРНО РАСЕЉЕНА ЛИЦА (ИРЛ)

Након бомбардовања, односно окончања НАТО акције у тада Савезној Републици Југославији 1999 године и стационарања међународних снага на Косову и Метохији, са овог подручја је, према Регистрацији расељених лица, само у 2000. години расељено чак 187.129 лица. У овом егзодусу становништва, у складу са међународним критеријумима, лица која су расељена са Косова и Метохије немају статус избеглица већ расељених лица – они су држављани Републике Србије и расељени су у оквиру њене територије.

Расељавање са Косова и Метохије пре 1999. године било је спорадично, о чему сведочи податак да је у том периоду регистровано свега 449 расељених лица. Због наведених догађаја, 1999. година је била ударна, посебно њен други квартал, када су регистрована 125.653 расељена лица, или 67,2%. Такође је значајан и трећи квартал када су регистрована 35.532 расељена лица, или 18,9%. У четвртном кварталу, као и 2000. години (до завршетка регистрације расељених лица у априлу 2000. године) расељавање са Косова и Метохије јењава, али се још увек одвија. У ова два интервала расељено је 9.119, односно 11.115 лица, што заједно чини 11%.⁷

У 2015. години у Републици Србији живи 203.140 лица расељених са АП Косова и Метохије. На територији Београда живи 58.220 интерно расељених лица. Што се осталог дела Републике Србије тиче, највећа заступљеност интерно расељених лица је у Рашком, Шумадијском, Нишавском и Топличком округу.⁸ Највеће оптерећење у односу на број становника имају општине Куршумлија 2.608, Краљево 1.452, Врњачка Бања 1.236, Бујановац 874, Прокупље 863 и Младеновац 849 расељених лица на 10.000 становника. У погледу етничке структуре, најбројнији међу расељеним лицима су Срби, а затим Роми, док Горанци, Бошњаци/Муслимани, Црногорци и остали чине мањински део популације.

1999. године на територији општине Пожега евидентирано је 256 интерно расељених лица (146 интерно расељених лица у колективном смештају и 110 у приватном смештају).

⁷„Регистрација расељених лица са Косова и Метохије“, заједнички пројекат UNHCR-а, Комесаријата за избеглице Републике Србије и Владе Швајцарске чији је задатак био да као независан посматрач надгледа регуларност процеса регистрације.

⁸Миграциони профил Републике Србије за 2015. годину, Влада Републике Србије

Интерно расељена лица била су смештена у колективне центре: Земљорадничка задруга „Благаја”, баракe Рукометног клуба, просторије Основне школе „Петар Лековић” у Честобродици, а у већ постојећим капацитетима „Ратко Митровић” и „Савинац-Болница” нађен је простор и за њих. У 2001. години, број ИРЛ је 264, у 2003. години 261, у 2005.години 225, у 2007.години 218, у 2009.години 203.

У повереништву је евидентиран мали број интерно расељених лица која су напустила територију општине Пожега и вратили се у место претходног пребивалишта (укупно 5 лица).

Ова популација из Дрсника, општина Клина, остала је на простору општине Пожега.

Обзиром да није вођена прецизна евиденција о кретању интерно расељених лица у периоду од 2010. године до данас, не постоје потпуни подаци о овој популацији.

Према подацима повереника за избеглице, на територији општине Пожега, у фебруару 2021. године укупно је регистровано 146 интерно расељених лица. Међу ИРЛ је: 47,26% или 69 жена и 52,74% или 77 мушкараца (полна структура приказана је у графикону 5, а старосна структура приказана је у табели 7). Повереник за избеглице не поседује прецизне податке о образовној структури, сем да су приликом доласка интерно расељена лица имала углавном завршену основну или средњу школу, а било их је и без завршене основне школе. Неколицина њих имала је завршену вишу или високу школу. Млађе генерације трудиле су се да временом заврше средњу школу, а неколицина и да упише студије.

2.3. ПОВРАТНИЦИ ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ

Уврштавањем Републике Србије на листу такозваних безбедних земаља, питање реадмисије је последњих година добило на политичком значају. Истовремено, Република Србија се налази на првом месту на листи земаља порекла тражилаца азила у Западној Европи. Оваква ситуација, на основу споразума о реадмисији, отвара могућност повратка више од 100.000 лица. Прихват ових лица захтева да се хитно сагледају питања која се тичу начина обезбеђивања ефикасне и квалитетне заштите повратника. Велико ограничење приликом истраживања потреба и уобличавања препорука за реинтеграцију повратника је непостојање прецизних података о броју и структури повратника. Недостатак података представља проблем за непристрасну оцену о угрожености повратника и за процену броја и структуре посебно рањивих група. Министарство надлежно за унутрашње послове води евиденцију само о процесу враћања лица чији повратак је био претходно најављен од стране иностраних органа. Неке организације, као што је Међународна организација за миграције (ИОМ), која спроводи програм једнократне новчане помоћи повратницима, имају сопствене, али непотпуне податке.⁹ Према проценама Савета Европе, из земаља Европске уније биће враћено између 50.000 и 100.000 људи, међу којима је највећи број Рома, и то највише из Немачке. Посебно се указује на чињеницу да се питање повратка Рома, који чине доминантан број повратника, не може разматрати одвојено од решавања њиховог укупног положаја у Републици Србији.¹⁰

⁹Програмнемачке владе ГАРП, који спроводи ИОМ, започет је 2000. године и до краја 2004. године укупно 11.131 лице примило је ову врсту помоћи. Према националној припадности, одукупног броја добровољних повратника, 63,37 одсто изјаснило се као Роми, 19,02 одсто као Муслимани – Бошњаци и 10,93 као Срби.

¹⁰Стратегија реинтеграције повратника по основу Споразума о реадмисији, Службени гласник РС“ бр. 27/09

Комесаријат за избеглице и миграције РС ангажован је на пословима информисања, ургентног прихвата повратника по основу Споразума о реадмисији,превоза, упућивања на Повереништво у сарадњи са Саветом за миграције и локалном самоуправом.

Центри за интервентни прихват повратника који функционишу за најугроженије повратнике, који немају блиску родбину ни пријатеље, налазе се у Белој Паланци и Шапцу. У случају неприхватања ове врсте смештаја лице је дужно да потпише изјаву да му није потребна помоћ за збрињавање. Период ургентног збрињавања траје до 14 дана. После овог периода помоћ и подршка може се остваривати у месту где су имали пријављено пребивалиште.

Повереник за избеглице општине Пожега у сарадњи са Саветом за миграције упућује повратнике и помаже њихово збрињавање. Повратници имају путни лист који је привремена исправа али и документ који омогућава приступ за добијање медицинске, једнократне помоћи, у коришћењу Народне кухиње и других неопходних помоћи које су у датом моменту потребне.

Црвени крст и Центар за социјални рад имају изузетну сарадњу са повереништром и Комесаријатом за избеглице и миграције РС и представљају карику уз повереника, који су заслужни у помоћи прихвата ове популације.

Повратници по основу Споразума о реадмисији обрађали су се повереништву општине Пожега за новчану једнократну помоћ, која представља само тренутни вид помоћи. Део њих (шеснаест породица) изјаснило се за помоћ у грађевинском материјалу који им је потребан за адаптацију постојећих објеката. За сеоско домаћинство изјасниле су се три породице.

Повереник за избеглице располаже подацима да се један број лица-повратника вратио у место пребивалишта, али обзиром да не постоје систематски и ажурирани подаци о овој популацији, не зна се тачан број.

Према подацима повереника за избеглице, на територији општине Пожега, у фебруару 2021. године је укупно регистровано 58 повратника по основу Споразума о реадмисији. Међуповратницима по основу Споразума о реадмисији је: 67,24% или 39 жена и 32,76% или 19 мушкараца (полна структура приказана је у графикону 8, а старосна структура приказана је у табели 9). Не постоје подаци о образовној структури, али по евиденцији повереника углавном ова популација нема никакво образовање или мањи број њих има завршену средњу школу.

3. ПОДАЦИ О ИЗБЕГЛИМ, ИНТЕРНО РАСЕЉЕНИМ ЛИЦИМА И ПОВРАТНИЦИМА ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ У ОПШТИНИ ПОЖЕГА

3.1. ОПШТИ ПОДАЦИ О ИЗБЕГЛИМ, ИРЛ И ПОВРАТНИЦИМА ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ

Прве избеглице на територији општине Пожега регистроване су 05.07.1991. године. Услед ратних дешавања број избеглих и интерно расељених лица се мењао.

Од 1991. године до данас кроз евиденцију Повереника за избеглице општине Пожега прошло је 2582 избеглица. Од 1999. године евидентирано је 256 интерно расељених лица. У сарадњи општине Пожега са Комесаријатом за избеглице РС, Високим Комесаријатом УН (УНХЦР), Швајцарском дирекцијом за развој и сарадњу (СДЦ), спроведене су активности стамбеног збрињавања избеглих и интерно расељених лица, кроз пројекте куповине сеоских кућа, набавке пакета грађевинског материјала и куповине монтажних кућа.

Континуирана сарадња са Комесаријатом за избеглице и миграције РС настављена је до данас, тако да је знатно смањен број лица којима је потребна стамбена збрињавање.

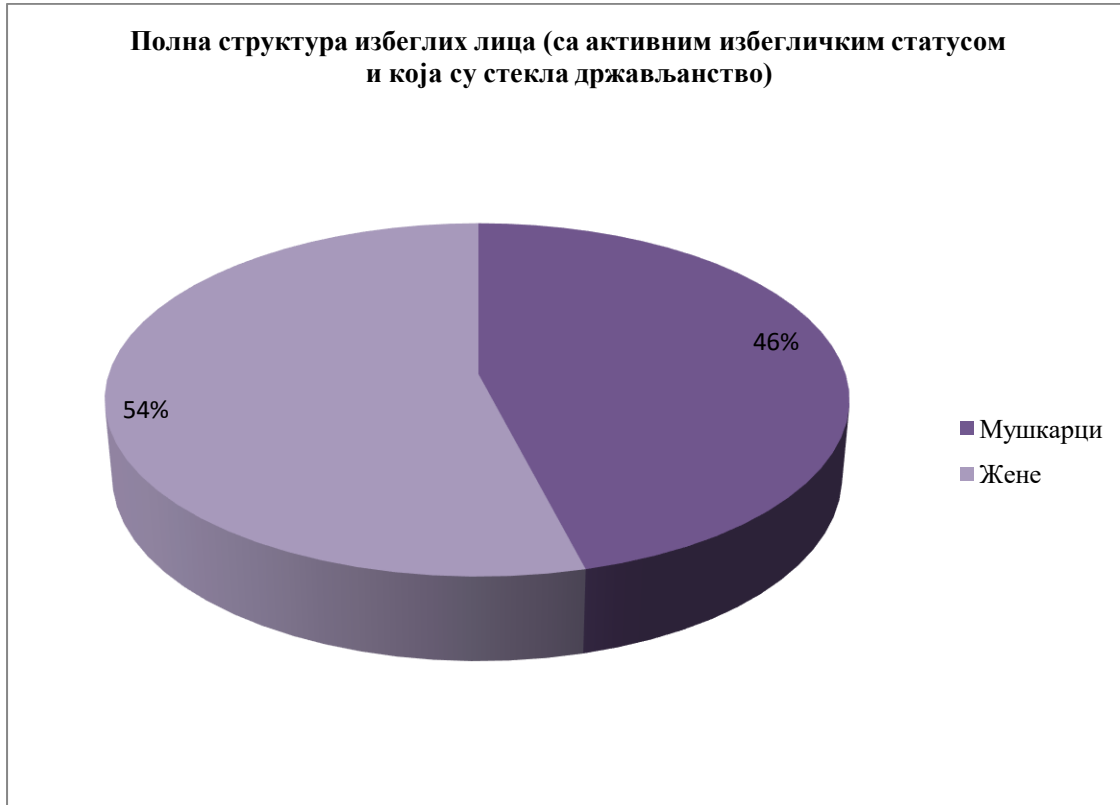
Према подацима повереника за избеглице општине Пожега, на дан 17.02.2021. године, на територији општине Пожега тренутно борави:

- 9 лица са активним избегличким статусом (7 породица)
- 245 избеглих лица које су стекла држављанство Републике Србије.
- 146 интерно расељених лица (39 породица)
- 58 повратника по основу Споразума о реадмисији (16 породица).

3.1.1. СТРУКТУРА ИЗБЕГЛИХ, ИРЛ И ПОВРАТНИКА ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ

Полна структура избеглих лица

На територији општине Пожега међу избегличком популацијом је: 54% или 136 жена и 46% или 118 мушкараца.

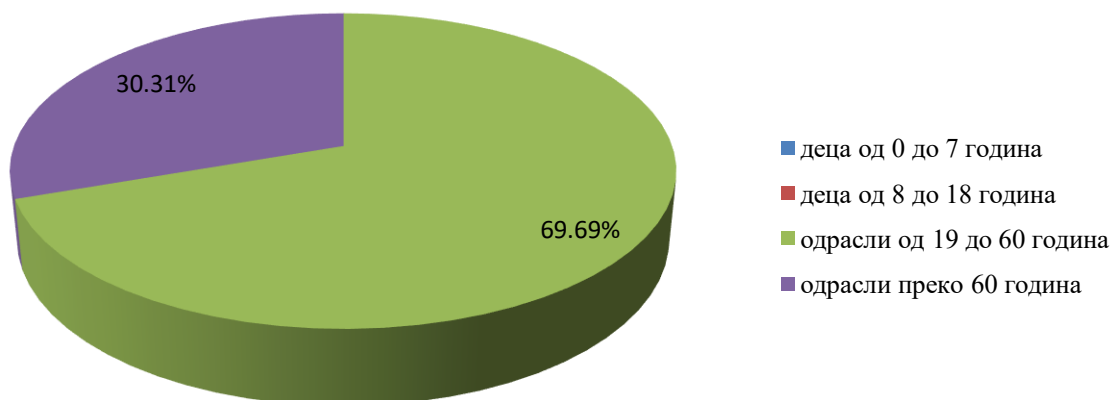

Графикон 1. Старосна структура избеглих лица са активним избегличким статусом и која су стекла држављанство

ИЗБЕГЛА ЛИЦА	
Деца од 0 до 7 година	0
Деца од 8 до 18 година	0
Одрасли од 19 до 60	177
Одрасли преко 60	77
Укупно	254

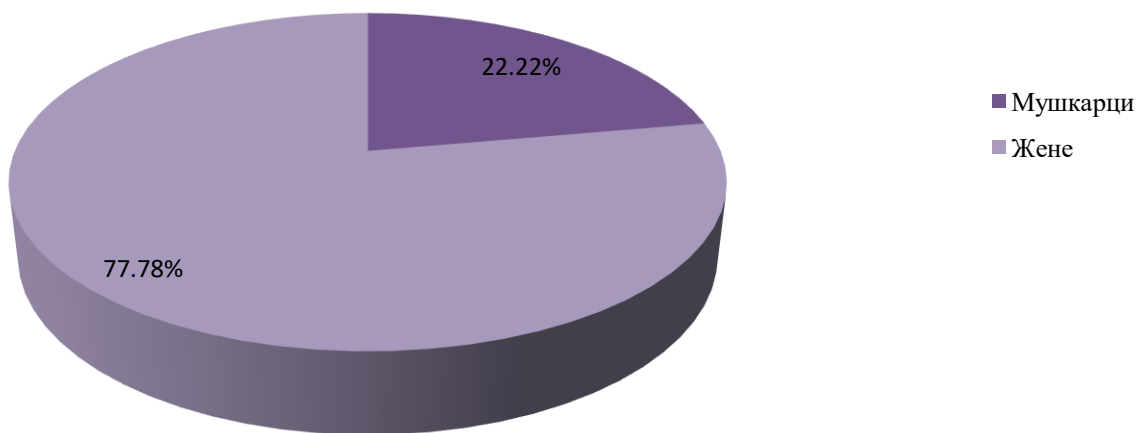
Табела 5. Старосна структура избеглих лица са активним избегличким статусом и која су стекла држављанство

Старосна структура избеглих лица у општини Пожега

Графикон 2. Старосна структура избеглих лица у општини Пожега

Полна структура избеглих лица са активним статусом

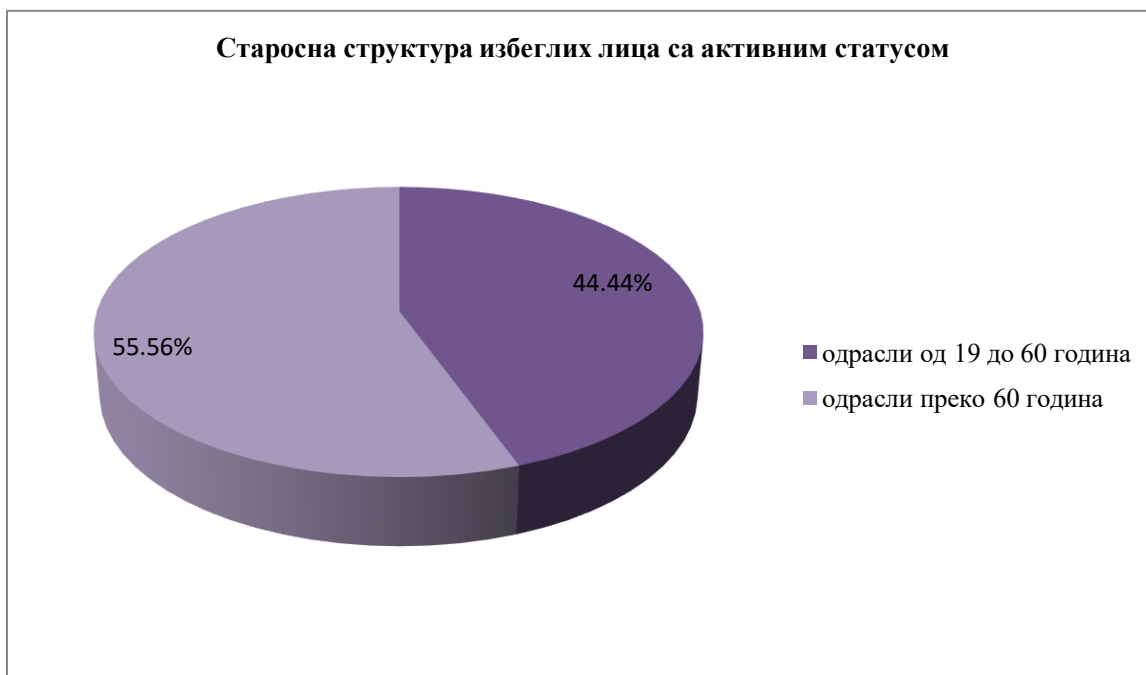

Графикон 3. Полна структура избеглих лица са активним статусом

Старосна структура избеглих лица са активним статусом

ИЗБЕГЛА ЛИЦА СА АКТИВНИМ СТАТУСОМ	
Деца од 0 до 7 година	0
Деца од 8 до 18 година	0
Одрасли од 19 до 60	4
Одрасли преко 60	5
Укупно	9

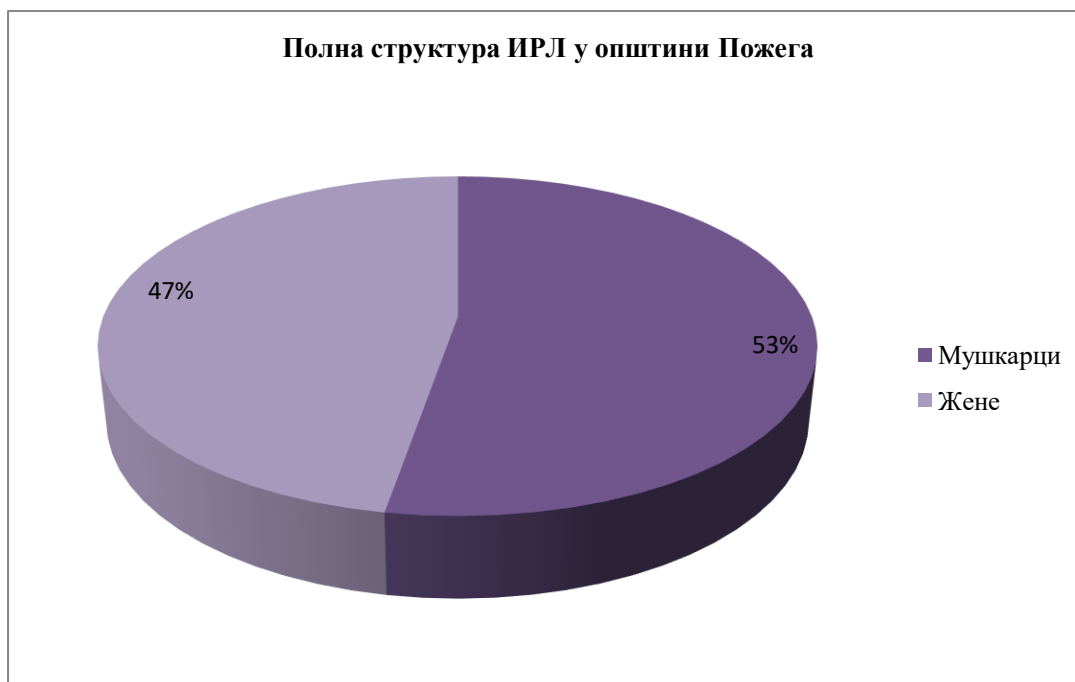
Табела 6. Старосна структура избеглих лица са активним статусом

Графикон 4. Старосна структура избеглих лица са активним статусом

Полнаструктура ИРЛлица

На територији општине Пожега међу ИРЛ је: 47,26% или 69 жена и 52,74% или 77 мушкараца.

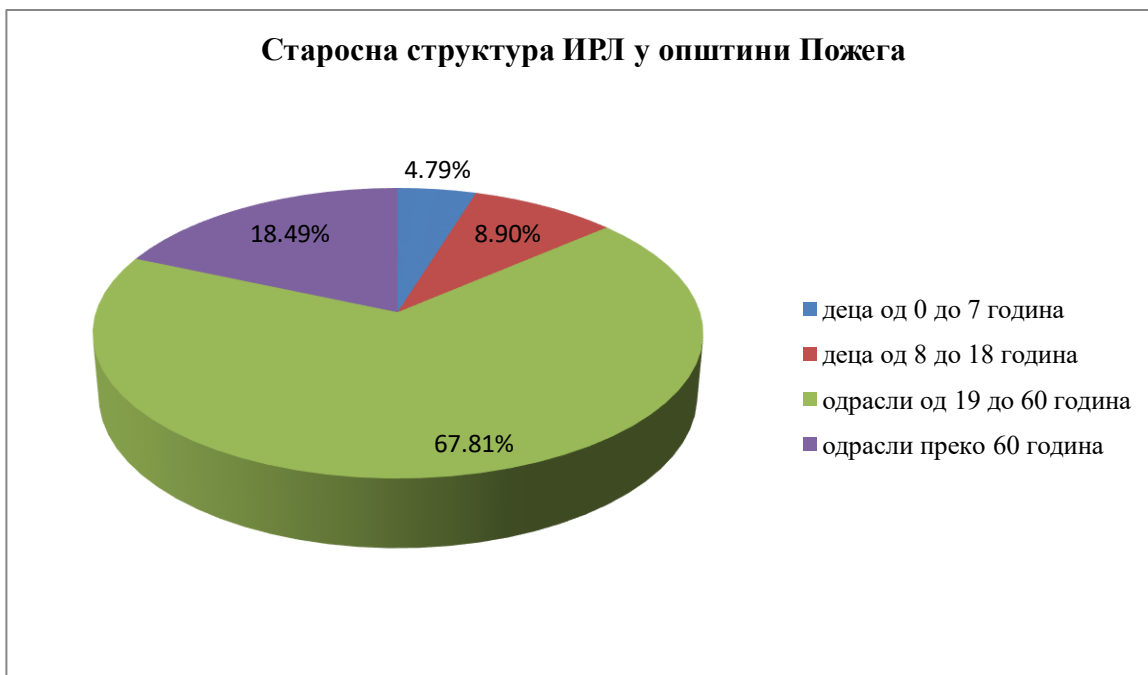

Графикон 5. Полна структура ИРЛ у општини Пожега

Старосна структура ИРЛ

СТАРОСНА СТРУКТУРА ИРЛ	
Деца од 0 до 7 година	7
Деца од 8 до 18 година	27
Одрасли од 19 до 60	99
Одрасли преко 60	13
Укупно	146

Табела 7. Старосна структура ИРЛ

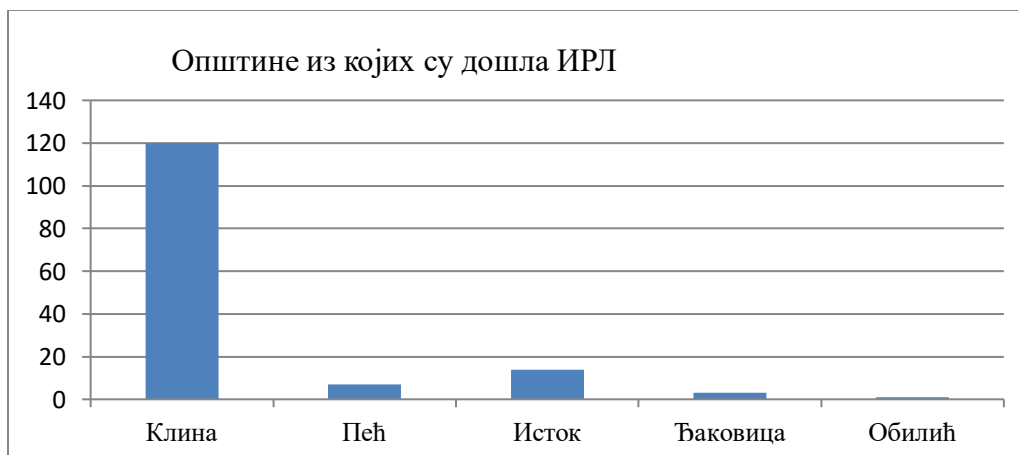

Графикон 6. Старосна структура ИРЛ у општини Пожега

Интернорасељена лица са КиМ која су нашла сабора више на територији општине Пожега дошла су из следећих општина:

ОПШТИНЕ ИЗ КОЈИХ СУ ДОШЛА ИРЛ	
Клина	120
Исток	14
Пећ	7
Ђаковица	3
Обилић	2
Укупно:	146

Табела 8. Општине из којих су дошла ИРЛ

Графикон 7. Општине из којих су дошла ИРЛ

Полна структура повратника по основу Споразума о реадмисији

На територији општине Пожега међу повратницима по основу Споразума о реадмисији је: 67,24% или 39 жена и 32,76% или 19 мушкараца.

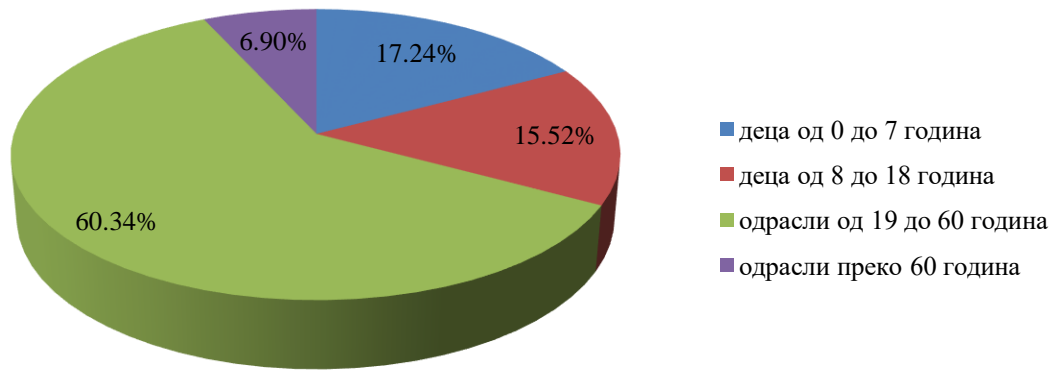
Графикон 8. Полна структура повратника по основу Споразума о реадмисији

Старосна структура повратника по основу Споразума о реадмисији

Старосна структура повратника по основу Споразума о реадмисији	
Деца од 0 до 7 година	10
Деца од 8 до 18 година	9
Одрасли од 19 до 60	35
Одрасли преко 60	4
Укупно	58

Табела 9. Старосна структура повратника по основу Споразума о реадмисији

Старосна структура повратника по основу Споразума о реадмисији

Графикон 9. Старосна структура повратника по основу Споразума о реадмисији

3.2. ДОСАДАШЊЕ АКТИВНОСТИ

3.2.1. ДОСАДАШЊЕ АКТИВНОСТИ УСТАНОВА И ОРГАНИЗАЦИЈА

Центар за социјални рад у Пожеги, поступајући по Закону о социјалној заштити и наличних захтева странака, избеглим и интерно раселим лицима омогућио је коришћење права која им по закону припадају.

Дом здравља Пожега активно је учествовао у пружању медицинске помоћи за време егзодуса, а касније је организовао ванредне здравствене прегледе избеглих лица. У популацији интерно раселих лица било је више акција кампањске вакцинације, ванредних систематских прегледа деце, жена и одраслих. Рађени су ванредни систематски прегледи и припрема деце за упис у предшколску разреду.

Црвени крст Пожега је захваљујући дугогодишњој сарадњи са Народном помоћи Француске у континуитету помагао избегла и ИРЛ сведозатварања колективних центара. Такође, организовани су једнодневни излети до Мокре Горе и Златибора, вечерисолитарности у Колективном центру „Ратко Митровић“, а више пута су додељени пакети хране и хигијене за ове породице.

3.2.2. ДОСАДАШЊЕ АКТИВНОСТИ ПОВЕРЕНИШТВА ЗА ИЗБЕГЛА И ИРЛ

Повереник за избеглице ради у Општинској управи општине Пожега, Одељењу за друштвене делатности и има двадесетогодишње искуство у овој области. Основни послови повереника су послови на изради предлога решења о признавању и укидању избегличког статуса, евиденција промене боравка, припремање предмета за израду нових избегличких легитимација и дупликата изгубљених или уништених, упис и евиденција лица раселих са КиМ и све промене везане за њихов статус, издавање разних потврда и уверења. Повереник за избеглице је по инструкцијама КИРС организовао и спроводио све пописе избеглица и интерно раселих лица као и регистрацију за бирачке спискове. Повереник за избеглице у пружању што комплетније и ефикасније помоћи избеглим и раселим лицима сарађује са КИРС, међународним и хуманитарним организацијама. Повереник је основна карика у ланцу приликом остваривања права повратника по основу споразума о реадмисији. Повереник остварује контакт са осталим институцијама на локалу како би обезбедио припадајућа права повратницима по основу споразума о реадмисији.

Од 2016. године рад на пројектима стамбеног збрињавања и економског оснаживања спроводе Комисије за које административни део посла обављају службеници Одељења за привреду и локални економски развој ОУ општине Пожега.

Почетком 2018. године Одељење за друштвене делатности ОУ општине Пожега иницирало је доношење новог ЛАП-а, обзиром да је претходни ЛАП донет за период 2010-2011 године, како би се усвојио актуелан документ ЈЛС којим се утврђују потребе и предвиђају мере и активности за решавање питања избеглих, интерно раселих лица и повратника по основу Споразума о реадмисији.

Због прикупљања података и усаглашавања евиденције којом располаже повереник за избеглице, израда новог ЛАП-а трајала је дуже чиме се створио дисконтинуитет, па ће нови ЛАП бити постављен као својерстан темељ за даљи рад у овој области.

Претходни Локални акциони план за период 2010-2011. године, за тадашње услове се показао као изузетно користан алат и путоказ за усмеравање активности повереништва у циљу унапређења положаја избеглих и интерно расељених лица на територији општине Пожега. Нови акциони план ће се циљевима и активностима надовезати на претходни и акценат ће бити стављен на избегла лица, ИРЛ и повратнике по основу Споразума о реадмисији у смислу да до краја временског периода на који се односи нови акциони план, сва избегла лица, интерно расељена и повратници по основу Споразума по реадмисији имају решено стамбено питање, добију грађевински материјал за завршетак започете градње или адаптацију постојећих неусловних стамбених објеката.

У 2010. години додељена је нова помоћ у грађевинском материјалу за побољшање основних услова становања за 5 породица избеглих и 2 породице интерно расељених лица које су биле у статусу, а имају пребивалиште на територији РС, у износу од 742.500,00 динара.

У 2010. години додељена је помоћ у виду економског снабивања за самостаљивање породица за 5 избеглих и 2 ИРЛ које су биле у статусу, а имају пребивалиште на територији РС, у износу од 742.500,00 динара.

У 2012. години у оквиру подршке спровођења стратегија за интерно расељена лица, избеглице и повратнике у Србију, компонента изградње монтажних кућа, коју финансира делегација ЕУ и РС, реализује УНХЦР, а спроводи удружење грађана „Визија“, 11 породица ИРЛ добило је овај вид помоћи.

2013. године додељена је помоћ интерно расељеним лицима за стварање и побољшање услова становања на набавком грађевинског материјала на територији општине Пожега. Укупно 6 лица из ове категорије добило је ову врсту помоћи.

Током 2014. године додељена је помоћ за решавање стамбених потреба једној породици ИРЛ, кроз куповину сеоске куће са окућницом за побољшање услова становања.

У 2015. години реализована је помоћ за побољшање услова становања ИРЛ док су у расељеништву кроз доделу помоћи при куповини сеоских кућа са окућницом и додатне помоћи намењене за грађевински материјал за поправку или адаптацију предметних сеоских кућа за једну породицу у износу од 950.000,00 динара за куповину сеоске куће са окућницом и 180.000,00 динара за адаптацију.

2016. године између Комесаријата за избеглице и миграције РС и Општине Пожега закључен је Уговор о додели средстава за куповину сеоских кућа са окућницом и набавку пакета грађевинског материјала за поправку или адаптацију предметне сеоске куће са окућницом, којим је отпочето спровођење Регионалног стамбеног програма, Потпројекат 5 – сеоске куће за избеглице. Наведени пројекат је успешно реализован 11.03.2020. године куповином четири сеоске куће са окућницом.

Крајем 2016. године закључен је и Уговор о гранту између Комесаријата за избеглице и миграције РС, „ЈУП Истраживање и развој“ д.о.о. и Општине Пожега којим су обезбеђена средства за доделупомоћизарешавањестамбенихпотребаизбеглицадоделом пакета грађевинског материјала за седам корисника. Испорука набављених пакета је окончана у септембру 2019. године и на тај начин обезбеђено је стамбено решење за седам породица избеглих лица.

Година	Назив пројекта	Донатор / партнер	Учешће јединице локалне самоуправе	Достављени подаци за базу грајних решења (уписати датум)
2010.	Новчана помоћ у грађевинском материјалу интерно расељеним и избеглим лицима која су била у статусу, а имају пребивалиште на територији РС	КИРС	10%	30.05.2011.
2010.	Економско оснаживање корисника помоћи породица интерно расељених лица и избеглица која су била у статусу, а имају пребивалиште на територији РС	КИРС	10%	13.09.2010.
2012.	Подршка спровођењу стратегија за интерно расељена лица, избеглице и повратнике у Србији, компонента Изградња монтажних кућа	Делегација ЕУ	-	22.01.2013.
2013.	Додела помоћи интерно расељеним лицима за стварање и побољшање услова становања набавком грађевинског материјала на територији општине Пожега	КИРС	10%	15.10.2013.
2014.	Додела помоћи за решавање стамбених потреба избеглица кроз куповину сеоске куће са окућницом за побољшање услова становања	КИРС	10%	05.09.2014.
2015.	Реализација помоћи за побољшање услова становања интерно расељених лица док су у расељеништву кроз доделу помоћи при куповини сеоских кућа са окућницом и додатне помоћи намењене за грађевински материјал за поправку или адаптацију предметних сеоских кућа	КИРС	10%	28.10.2015.
2016.	Куповина сеоских кућа са окућницом и набавка пакета грађевинског материјала за поправку или адаптацију предметне сеоске куће са окућницом за избеглице	КИРС	-	11.03.2020.
2016.	Решавање стамбених потреба избеглица доделом пакета грађевинског материјала	„ЈУП Истраживање и развој“ д.о.о.	-	27.05.2020.

3.2.3. ПРОЈЕКТИ ЧИЈА ЈЕ РЕАЛИЗАЦИЈА У ТОКУ

У општини Пожега од 2018. до 2020. године отпочета је реализација 6 пројеката стамбеног збрињавања и економског оснаживања за избегла и интерно расељена лица.

1.	Назив пројекта:	Куповина сеоских кућа са окућницом и додела помоћи у грађевинском и другом материјалу и/или опреми за поправку или адаптацију предметне сеоске куће за интерно расељена лица
	Реализација пројекта отпочела:	19.04.2018.

	Износ добијених средстава:	6.300.000,00 РСД
	Учешће Општине у финансирању пројекта:	10% од износа средстава потребних за реализацију пројекта – 700.000,00 РСД
	Циљеви пројекта:	<p>»Описати циљ пројекта«</p> <p>Допринос интеграцији интерно расељених лица са пребивалиштем/боравиштем на територији Општине</p> <p>»Описати специфичне циљеве пројекта«</p> <p>Обезбедити трајно и одрживо стамбено решење за 5 породица интерно расељених лица на територији Општине</p> <p>»Навести планирани број сеоских кућа« 5</p>
	Крајњи корисници:	Породице интерно расељених лица на територији Општине
	Очекивани резултати:	Обезбедити трајно и одрживо стамбено решење за 5 породице интерно расељених лица на територији Општине
	Основне активности:	<p>Пројектни циклус се састоји из следећих група активности:</p> <p>1.Спровођење поступка избора корисника (образовање комисије за избор корисника; израда и усвајање правилника о раду; објављивање обавештења о јавном позиву; објављивање Јавног позива и пријем пријава; утврђивање формалне исправности и испуњености услова пристиглих пријава, њихово бодовање и доношење одлуке)</p> <p>2.Куповина сеоских кућа (потписивање уговора о купопродаји и плаћање; упис права својине у катастру непокретности; усељавање корисника)</p> <p>3.Набавка и уградња грађевинског материјала/опреме (спровођење јавне набавке и закључење уговора са добављачем; испорука и уградња материјала/опреме и плаћање; контрола грађевинских радова)</p> <p>4.Управљање пројектом (састанци тима за имплементацију; мониторинг, извештавање и евалуација)</p> <p>5.Медијска кампања</p>
2.	Назив пројекта:	Набавка грађевинског материјала за завршетак и адаптацију стамбених објеката за интерно расељена лица
	Реализација пројекта отпочела:	19.04.2018.
	Износ добијених средстава:	3.465.000,00 РСД
	Учешће Општине у финансирању пројекта:	10% од износа средстава потребних за реализацију пројекта – 385.000,00 РСД

Циљеви пројекта:	<p>»Описати циљ пројекта« Допринос интеграцији интерно расељених лица са пребивалиштем/боравиштем на територији Општине</p> <p>»Описати специфичне циљеве пројекта« Обезбедити трајно и одрживо стамбено решење за 7 породица интерно расељених лица на територији Општине</p> <p>»Навести планирани број пакета грађевинског материјала« 7</p>
Крајњи корисници:	Породице интерно расељених лица на територији Општине
Очекивани резултати:	Обезбедити трајно и одрживо стамбено решење за 7 породица интерно расељених лица на територији Општине
Основне активности:	<p>Пројектни циклус се састоји из следећих група активности:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Спровођење конкурса и избор корисника (формирање Комисије за избор корисника и усвајање правилника; објављивање јавног позива за подношење пријава; припрема и подношење пријава; избор корисника; потписивање уговора са крајњим корисницима) 2.Набавка и испорука грађевинског материјала (спровођење поступка јавне набавке; испорука грађевинског материјала) 3.Уградња грађевинског материјала и процена изведених грађевинских радова 4.Управљање пројектом (састанци тима за инплементацију; мониторинг, извештавање и евалуација) 5.Медијска кампања

3.	Назив пројекта:	Набавка робе и материјала за покретање, развој и унапређење доходних активности за интерно расељена лица
	Реализација пројекта отпочела:	19.04.2018.
	Износ добијених средстава:	1.800.000,00 РСД
	Учешће Општине у финансирању пројекта:	10% од износа средстава потребних за реализацију

	пројекта – 200.000,00 РСД
Циљеви пројекта:	<p>»Описати циљ пројекта«</p> <p>Допринос стицању сигурности, проналажењу посла или стицању услова за самосталан рад породица интерно расељених лица на територији Општине</p> <p>»Описати специфичне циљеве пројекта«</p> <p>Економско оснаживање 10 породица интерно расељених лица на територији Општине</p> <p>»Навести планирани број пакета робе/материјала за доходне активности« 10</p>
Крајњи корисници:	Породице интерно расељених лица на територији Општине
Очекивани резултати:	Обезбеђена помоћ за економско оснаживање 10 породица интерно расељених лица на територији Општине
Основне активности:	<p>Пројектни циклус се састоји из следећих група активности:</p> <p>1. Спровођење конкурса и избор корисника (формирање Комисије за избор корисника и усвајање правилника; објављивање јавног позива за подношење пријава; припрема и подношење пријава; избор корисника; потписивање уговора са крајњим корисницима)</p> <p>2. Набавка и испорука робе/материјала (спровођење поступка јавне набавке; испорука робе/материјала)</p> <p>3. Управљање пројектом (састанци тима за имплементацију; мониторинг, извештавање и евалуација)</p> <p>4. Медијска кампања</p>

4.	Назив пројекта:	Куповина сеоских кућа са окућницом, односно одговарајуће непокретности за становање и додатне помоћи у грађевинском и другом материјалу и/или опреми за поправку или адаптацију за интерно расељена лица
	Реализација пројекта отпочела:	16.09.2019.
	Износ добијених средстава:	3.780.000,00 РСД
	Учешће Општине у финансирању пројекта:	10% од износа средстава потребних за реализацију пројекта – 420.000,00 РСД

Циљеви пројекта:	<p>»Описати циљ пројекта« Допринос интеграцији интерно расељених лица са пребивалиштем/боравиштем на територији Општине</p> <p>»Описати специфичне циљеве пројекта« Обезбедити трајно и одрживо стамбено решење за 3 породице интерно расељених лица на територији Општине</p> <p>»Навести планирани број сеоских кућа« 3</p>
Крајњи корисници:	Породице интерно расељених лица на територији Општине
Очекивани резултати:	Обезбедити трајно и одрживо стамбено решење за 3 породице интерно расељених лица на територији Општине
Основне активности:	<p>Пројектни циклус се састоји из следећих група активности:</p> <p>1.Спровођење поступка избора корисника (образовање комисије за избор корисника; израда и усвајање правилника о раду; објављивање обавештења о јавном позиву; објављивање Јавног позива и пријем пријава; утврђивање формалне исправности и испуњености услова постиглих пријава, њихово бодовање и доношење одлуке;</p> <p>2.Куповина сеоских кућа (потписивање уговора о купопродаји и плаћање; упис права својине у катастру непокретности; усељавање корисника)</p> <p>3.Набавка и уградња грађевинског материјала/опреме (спровођење јавне набавке и закључење уговора са добављачем; испорука и уградња материјала/опреме и плаћање; контрола грађевинских радова)</p> <p>4.Управљање пројектом (састанци тима за инплементацију; мониторинг, извештавање и евалуација)</p> <p>5.Медијска кампања</p>

5.	Назив пројекта:	Куповина сеоских кућа са окућницом и додела помоћи у виду грађевинског материјала и/или кућних апарата/намештаја за избеглице
	Реализација пројекта отпочела:	26.05.2020.
	Износ добијених средстава:	33.000,00 ЕУР
	Учешће Општине у финансирању пројекта:	-
	Циљеви пројекта:	<p>»Описати циљ пројекта« Допринос интеграцији избеглих лица са пребивалиштем/боравиштем на територији Општине</p>

	»Описати специфичне циљеве пројекта« Обезбедити трајно и одрживо стамбено решење за 3 породице избеглих лица на територији Општине »Навести планирани број сеоских кућа« 3
Крајњи корисници:	Породице избеглих лица на територији Општине
Очекивани резултати:	Обезбедити трајно и одрживо стамбено решење за 3 породице избеглих лица на територији Општине
Основне активности:	Пројектни циклус се састоји из следећих група активности: 1.Спровођење поступка избора корисника (образовање комисије за избор корисника; израда и усвајање правилника о раду; објављивање обавештења о јавном позиву; објављивање Јавног позива и пријем пријава; утврђивање формалне исправности и испуњености услова пристиглих пријава, њихово бодовање и доношење одлуке) 2.Куповина сеоских кућа (потписивање уговора о купопродаји и плаћање; упис права својине у катастру непокретности; усељавање корисника) 3.Набавка и уградња грађевинског материјала/опreme (спровођење јавне набавке и закључење уговора са добављачем; испорука и уградња материјала/опreme и плаћање; контрола грађевинских радова) 4.Управљање пројектом (састанци тима за инплементацију; мониторинг, извештавање и евалуација) 5.Медијска кампања

6.	Назив пројекта:	Набавка грађевинског материјала за завршетак и адаптацију стамбених објеката за интерно расељена лица
	Реализација пројекта отпочела:	25.06.2020.
	Износ добијених средстава:	2.475.000,00 РСД
	Учешће Општине у финансирању пројекта:	10% од износа средстава потребних за реализацију пројекта – 275.000,00 РСД
	Циљеви пројекта:	»Описати циљ пројекта« Допринос интеграцији интерно расељених лица са пребивалиштем/боравиштем на територији Општине

	<p>»Описати специфичне циљеве пројекта« Обезбедити трајно и одрживо стамбено решење за 5 породица интерно расељених лица на територији Општине</p> <p>»Навести планирани број пакета грађевинског материјала« 5</p>
Крајњи корисници:	Породице интерно расељених лица на територији Општине
Очекивани резултати:	Обезбедити трајно и одрживо стамбено решење за 5 породица интерно расељених лица на територији Општине
Основне активности:	<p>Пројектни циклус се састоји из следећих група активности:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Спровођење конкурса и избор корисника (формирање Комисије за избор корисника и усвајање правилника; објављивање јавног позива за подношење пријава; припрема и подношење пријава; избор корисника; потписивање уговора са крајњим корисницима) 2. Набавка и испорука грађевинског материјала (спровођење поступка јавне набавке; испорука грађевинског материјала) 3. Уградња грађевинског материјала и процена изведених грађевинских радова 4. Управљање пројектом (састанци тима за имплементацију; мониторинг, извештавање и евалуација) 5. Медијска кампања

Табела 11. Пројекти чија је реализација у току

4. АНАЛИЗА СИТУАЦИЈЕ, ЗАКЉУЧЦИ, ПРЕПОРУКЕ И ЦИЉЕВИ

Анализаситуације у којојсерешавапитањеположајаизбеглих, интернорасељенихлица и повратникапоосновуСпоразума о реадмисијиобухвататриврстеквалитативниханализа:

1. Анализастања.
2. Анализазаинтересованихстрана.
3. Анализапроблемасазакључцима.

4.1. АНАЛИЗА СТАЊА

SWOT анализа

СНАГЕ	СЛАБОСТИ
<ul style="list-style-type: none"> - подршка Локалне самоуправе; - постојање локалних стратешких докумената; - расположиви људски ресурси (знање и искуство); - заинтересованост и укључивање циљне групе у решавање проблема; - постојање ажуриране базе података о избеглим и ИРЛ. 	<ul style="list-style-type: none"> - непостојање базе података о броју и потребама повратника; - висока стопанезапослености у локалној заједници; - недовољно развијена сарадња јавног и приватног сектора; - недостатак средстава за реализацију пројеката веће вредности. - висок проценат старијих избеглих и расељених лица, - тешко запошљива категорија; - неадекватна образовна структура ове популације.
ШАНСЕ	ПРЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> - постојање националне стратегије за решавање проблема избеглица и ИРЛ; - постојање регионалног пројекта за трајно решавање естамбених проблема избеглих лица; - постојање програма за запошљавање НСЗ на републичком нивоу; - доступност донаторским фондовима. 	<ul style="list-style-type: none"> - лоша економска ситуација; - спора имплементација националних стратегија и планова; - постепено смањење донаторских фондова; - питање о положају избеглих и ИРЛ није у фокусу шире јавности;

Табела 12. SWOT анализа

Локална самоуправа је отворена да заједно са осталим актерима ради на унапређењу положаја избеглица, ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији, али и малим и тиражираном финансијском средствима за реализацију пројеката веће вредности. Главна снага локалне заједнице релевантна за питање ове популације су: политичка воља и подршка општинске структуре власти и стратешки приступ развоја општине у различитим областима. Стопанезапослености у локалној заједници и недостатак радних места, условљавају и високу незапосленост избеглих и ИРЛ. Велики број старијих лица је тешко запошљива категорија. Већина се бави сезонским пословима, привременим и повременим којима нису регистровани и другим облицима стицања зараде у сивој економији. Неусклађеност школско-образовног система и неадекватна образовна структура са потребама привреде отежава економски положај ове категорије и

њиховозапошљавање. Недостатак материјалних средстава изражен је у већем делу избеглицке и расељеничке популације, а посебно код старачких домаћинстава, самохраних родитеља, породица које имају хроничне и тешко оболеле чланове или децу ометену у развоју.

Недовољна искоришћеност постојећих људских ресурса који поседују потребно знање, вештине и искуство у спровођењу пројеката, умањује могућност обезбеђивања средстава изван локалне заједнице (нпр. добијање донаторских средстава неопходних за испуњење свих активности ЛАП-а, што би допринело превазилажењу препрека попут невољне економске ситуације и сл.).

Евидентни су и проблеми правне природе око прибављања различитих докумената из држава порекла, права из пензионог и инвалидског осигурања, као и права на социјалну и здравствену заштиту.

4.2. АНАЛИЗА ЗАИНТЕРЕСОВАНИХ СТРАНА

Анализом заинтересованих страна идентификоване су кључне заинтересоване стране за унапређење положаја избеглих, ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији у општини Пожега, које суди диференцирано на крајњекориснике ЛАП-а и кључне партнере у локалној самоуправи у развијању и примени мера и програма.

Крајњекорисници ЛАП-а за унапређење положаја избеглих, ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији су:

- Избеглице
- Интернорасељеници
- Повратници по основу Споразума о реадмисији

Кључни партнери у локалној самоуправи ради решавања проблема избеглих, ИРЛ и повратника су:

- ❖ Локална самоуправа у складу са својим влашћенима и надлежностима обезбеђује општи оквир, локалну регулативу и услов за реализацију подршке избеглим, ИРЛ и повратницима у локалној заједници. Осим тога, општински повереници за избеглице, врши поверене послове у оквиру своје делатности и координацију различитих програма који се односе на помоћ избеглим, интернорасељеницима и повратницима
- ❖ Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије обавља послове који се односе на утврђивање статуса избеглица, збрињавање избеглица, вођење евиденције о избеглицама, усклађивање пружања помоћи избеглицама од стране других организација, обезбеђивање смештаја избеглих и интернорасељених лица, покреће иницијативе за тражење међународне помоћи од институција УН и других међународних организација и др.
- ❖ Центар за социјални рад као вишефункционална стручна установа социјалне заштите, представља базичну устанovu стручно града и услуга у социјалној заштити у

кој је непосредно или посредно задовољава већина потреба различитих социјалних група.

Најважније функције Центра за социјални рад су: непосредно остваривање социјалне заштите грађана и њихових породица, остваривање функција органа старатељства, праћење и проучавање социјалних потреба и проблема, превентивна делатност, планирање и програмирање социјалне заштите, координирање активности на спровођењу социјалне заштите и социјално града у општини.

- ❖ Црвени крст је орган државе у хуманитарној сфери, који делује на основу Женевске конвенције, Закона о Црвеном крсту и основних принципа хуманости, добровољности, неутралности, независности, јединства и универзалности.
- ❖ Национална служба за запошљавање спроводи различите програме подршке запошљавања незапослених, правноспособних који активно траже посао. Избегла и интерно расељена лица имају једнаке могућности као и друге незапослени да користе ове програме.

4.3. АНАЛИЗА ПРОБЛЕМА

Један од првих корака у развоју активности за реализацију ЈАП-а јесте правилна и прецизна идентификација проблема. Након идентификације проблема, исти су проанализирани и створени су међусобни односи. Управо је зато анализа проблема предуслов за правилно одређивање циљева ЈАП-а, а самим тиме и предуслов за његов успех. За потребе анализе користи се, метода проблемског стабла која помаже у проналажењу решења проблема мапирањем анатомије узрока и последица везаних за неки проблем.

Приступ решавања проблема коришћењем проблемског стабла има неколико предности:

- проблем је могуће рашчланити у мање делове, чиме се добија јаснија слика приоритета и фокусирање на циљ
- стиче се јасније разумевање проблема и његових узрока
- помаже код препознавања основних проблема и њихових аргумената
- код нејасних делова проблема указује на потребу за додатним информацијама, доказима или ресурсима с циљем израде јасног решења
- решавају се тренутни проблеми, а не они из прошлости или будућности
- процес анализе проблема доприноси његову бољем разумевању

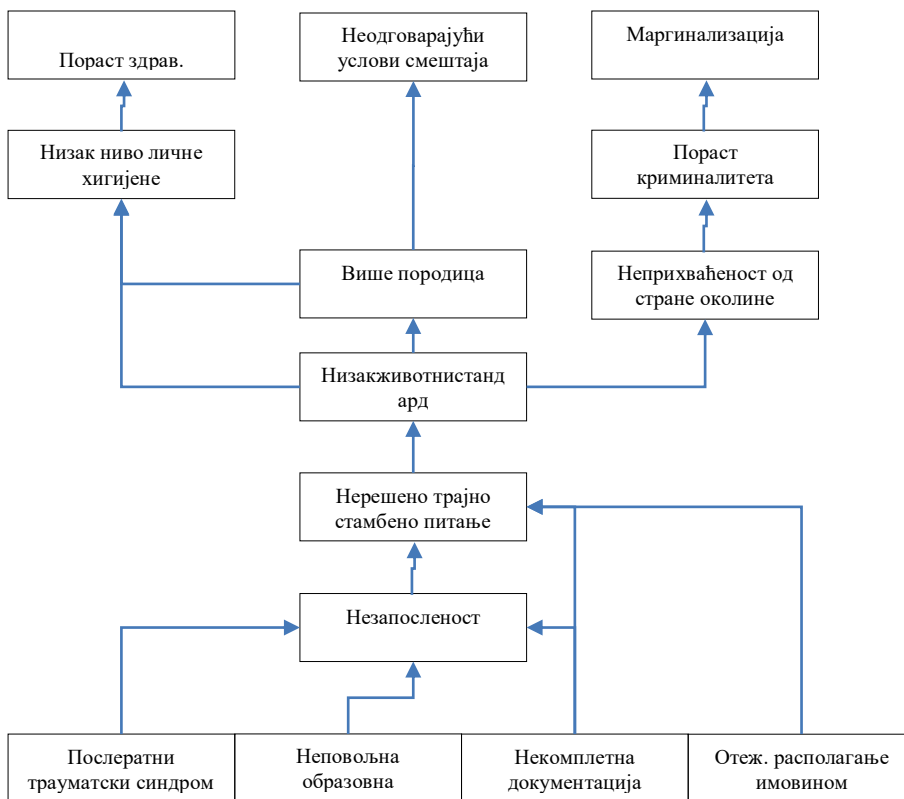
Општина Пожегаје у периоду од 1992. године до данас реализовала неколико пројеката из области стамбеног збрињавања избеглих лица, међу тимом стао је један број лица чије стамбено питање није решено. Такође, проблем запошљавања и обезбеђења материјалне egzистенције изузетно је важан и захтева штобрже решавање. Питања имовине избеглих лица у њиховим земљама порекла изнадлежности деловања локалне самоуправе, па због тога овај локални план није обухватио програме из ове области,

али треба поменути овај изузетно важан програм, чије решавање пресвега зависи од спољних фактора, међусобних односа бивших југословенских република.

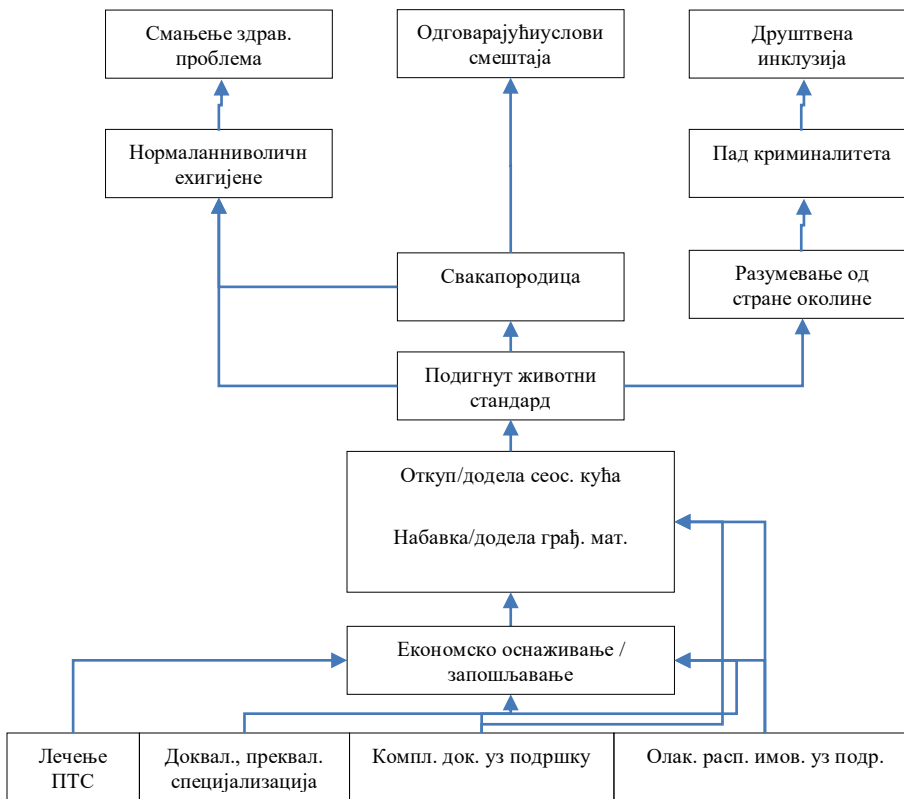
Проблеми избеглих и ИРЛ као и повратника по основу Споразума о реадмисији субројни, али се могу грубо поделити на три области:

- проблеми стамбеног збрињавања
- проблеми запошљавања и материјалног статуса
- проблеми правне природе, којима се тичу нерешених питања имовине, пресвега избеглих лица у њиховим земљама порекла

ДРВО ПРОБЛЕМА

ДРВО РЕШЕЊА

4.4. ЗАКЉУЧЦИ

Претходне анализе су показале да су главни проблеми избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији у општини Пожега:

1) Незапосленост: Незапосленост је очигледна и код локалног становништва у целом Златиборском округу. Због целокупне економске ситуације и неповољне образовне структуре избегла и интерно расељена лица и повратници принуђени су да средства за егзистенцију својих породица траже у тз.“сивој зони“. Одређени број избеглих и интерно расељених лица се запослио углавном у приватном сектору, а један део повратника са КиМ прима новчану помоћ од Националне службе запошљавања. Неколицина повратника обавља повремене сезонске послове као извор прихода.

2) Нерешено стамбено питање: Ово питање је посебно значајно за избегла и интерно расељена лица у приватном смештају. У приватном смештају живи око 5 породица интерно расељених лица с четири и више чланова породице. И повратници се суочавају са сличним проблемима – велики број породица су вишегенерацијске и вишечлане, живе у неусловним просторима, у малој квадратури с недовољно простора.

3) Отежано располагање имовином: Избегла лица чија је имовина остала у Хрватској и Босни и Херцеговини, као и интерно расељена лица с Косова и Метохије, имају проблема с коришћењем и управљањем својом имовином. У Пожеги, и избеглице и интерно расељена лица имају проблеме кад је њихова имовина у питању, али се често обраћају организацијама за пружање бесплатне правне помоћи те на тај начин делом решавају своје проблеме. Када су у питању повратници, живе у нелегалним објектима, док су имовинско-правни односи нерешени у оквиру више генерација.

Из претходних анализа може се закључити следеће:

1. Општина Пожега има и пружа капацитете за унапређење положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника на својој територији, нарочито у области људских ресурса, институционалног искуства и спремности локалне самоуправе да се бави проблемима ове циљне групе грађана;
2. С обзиром на све проблеме које прати економска криза, као и различитих развојних потреба општине, питање унапређења положаја избеглих, интерно расељених лица и повратника је једно од битних проблема у контексту развоја локалне заједнице;
3. Избегла и интерно расељена лица у општини Пожега немају адекватан образовни ниво, што отежава њихово запошљавање и активно укључивање у живот локалне заједнице. С друге стране, образовна структура повратничке популације је начелно ниска, чиме је њихов приступ запослењу релативно отежан.
4. Нерешено стамбено питање вишечланих, вишегенерацијских породица-корисника приватног смештаја у општини Пожега и проблеми у располагању сопственом имовином у земљама порекла, значајно доприносе социјалном сиромаштву и неповољном квалитету живота избеглих и интерно расељених лица и представљају један од кључних проблема за унапређење њиховог положаја. Нерешени имовинско-правни односи оптерећују решавање стамбеног питања повратника.

4.5. ПРИОРИТЕТНЕ ГРУПЕ

Основни критеријуми за избор приоритетних група међу избеглим и расељеним лицима, али и повратницима по основу Споразума о реадмисији су:

- стабилност циљне групе
- хитност решавања проблема
- истовремена постојећност циљне групе већим бројем проблема
- маргинализованост циљне групе

На основу наведених критеријума издвојене следеће приоритетне групе:

- избегла и интерно расељена лица која немају решено стабилно питање
- радноспособна незапослена избегла и интерно расељена лица
- избегла и интерно расељена лица која имају нерешено питање правне природе
- повратници по основу Споразума о реадмисији која немају решено стабилно питање, радноспособна незапослена лица

Посебно рањиве групе у оквиру претходних приоритета:

- чланови породица који су преживели насиље у породици
- самохране родитељи без сталних прихода
- породице у којима је жена носилац домаћинства
- самачка старачка домаћинства без сталних прихода
- породице чији су чланови особа са инвалидитетом, хронично болесне особе и деца са сметњама у развоју
- вишечлане и вишегенерацијске породице
- породице погинулих, киднапованих и несталих током ратних сукоба

4.6. ОПШТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ

Полазећи од анализе стања, локалних ресурса и капацитета, као и од анализе потреба избеглих, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији, а у складу са националним стратешким опредељењима, дефинисан је следећи општи циљ:

Побољшање социјално-економског положаја избеглица, интерно расељених лица и повратника по основу Споразума о реадмисији на територији општине Пожега кроз програм стамбеног збрињавања, економског оснаживања и осамостаљивања.

Из овако дефинисаног општег циља изведени су следећи специфични циљеви који се односе на решавање положаја избеглих, ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији.

Специфични циљ 1: У периоду од 2021-2025. године стамбено збринуте најмање 12 породица избеглих, ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији кроз програм откупне пасеоских кућа.

Специфични циљ 2: У периоду од 2021-2025. године, стамбено збринуте најмање 2 породице повратника по основу Споразума о реадмисији кроз програм доделе и изградње монтажних кућа.

Специфични циљ 3: У периоду од 2021-2025. године, стамбено збринуте најмање 17 породица избеглих, ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији кроз програм доделе пакета грађевинског материјала за завршетак започете градње или адаптацију постојећег неусловног стамбеног објекта.

Специфични циљ 4: У периоду од 2021-2025. године, помоћи економско оснаживање и осамостаљивање најмање 40 породица избеглих, ИРЛ лица и повратника по основу споразума о реадмисији кроз програм доделе пакета доходних активности.

4.7. ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ АКЦИОНОГ ПЛАНА ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА ИЗБЕГЛИХ, ИРЛ И ПОВРАТНИКА ПО ОСНОВУ СПОРАЗУМА О РЕАДМИСИЈИ

Специфични циљ 1									
У периоду од 2021-2025 године стамбено збринути најмање 12 породица избеглих, ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији кроз програм откупа сеоских кућа									
Бр.	Активности	Носиоци	Партнери у реализацији	Планирано време реализације	Показатељи (индикатори) исхода			Потребни ресурси	
					Показатељ (индикатор)	Циљна вредност	Извор провере (верификација)	ЈЛС	Остали извори
1.1.	Обезбеђивање финансијских средстава за откуп домаћинстава	Локална самоуправа	КИРС	-	Износ обезбеђених финансијских средстава	Обезбеђена потребна финансијска средства	Извод	Буџет	КИРС Други донатори
1.2.	Формирање комисије за избор корисника	Председник општине	-	15 дана	Одлука о формирању комисије	Формирана комисија	Службена евиденција	Људски ресурси	-
1.3.	Доношење правилника и огласа за избор корисника	Комисија за избор корисника	-	7 дана	Записник	Усвојен текст правилника и огласа.	Извештај са пратећом док.	Људски ресурси	-
1.4.	Објављивање огласа за откуп домаћинстава	Општинска комисија, ЈС	КИРС	2 месеца	Број пријављених потенцијалних корисника	Објављен оглас, прикупљене пријаве	www.pozega.org.rs	Људски ресурси, простор и опрема за рад	Људски ресурси партнера
1.5.	Избор потенцијалних корисника и обилазак кућа за откуп	Комисија за избор корисника	-	3 недеље	Записници и конкурсна комисија	Утврђена листа потенцијалних корисника	Службена евиденција	Људски ресурси	-
1.6.	Израда и објављивање прелиминарне листе	Општинска комисија, Локална самоуправа	КИРС	15 дана	Записници, извештаји	Утврђена и објављена прелиминарна листа	Огласна табла општине	Људски ресурси	Људски ресурси партнера
1.7.	Избор корисника и објављивање коначне листе	Комисија за избор корисника	-	15 дана	Број склопљених уговора	Утврђена листа од најмање 12 корисничких породица за које ће бити откупљена домаћинства, склопљени уговори с корисницима	Огласна табла општине www.pozega.org.rs	Људски ресурси, простор и опрема за рад	-
1.8.	Потписивање споразума између донатора и власника	Донатор, власник, корисник	Локална самоуправа	10 дана	-	Потписани споразуми	Регистар уговора	Људски ресурси, простор	-
1.9.	Потписивање купопродајног уговора	Власник, корисник	Локална самоуправа КИРС	7 дана	Број потписаних уговора	Потписани купопродајни уговори	Регистар уговора	Људски ресурси партнера и простор	Људски ресурси партнера
1.10.	Усељавање откупљених домаћинстава	Локална самоуправа	КИРС медји	-	Број усељених домаћинстава	Усељено најмање 12 домаћинства	ПС у Пожеги (промена места пребивалишта)	Људски ресурси, транспортна средства	Људски ресурси партнера
1.11.	Медијска презентација целокупне реализације програма	Локална самоуправа	КИРС локални медији	-	Број и врста ТВ прилога о програму, број чланака у новинама	Објављене информације о програму на локалним ТВ каналима и штампаним медијима	Локални медији	Простор и време у локалним медијима	Људски ресурси партнера
1.12.	Праћење реализације и оцена успешности програма	Локална самоуправа	КИРС	6-12 месеци	Број и врста анализираних информација, број и врста извештаја и препорука	Прикупљање и анализирање информација о реализацији програма, писање извештаја, оцењена успешност	Службена евиденција	Људски ресурси	Људски ресурси партнера

Табела 13. Специфични циљ 1

Специфични циљ 2
У периоду од 2021-2025 године стамбено збринуту најмање 2 породице повратника по основу Споразума о реадмисији кроз програм доделе и изградње монтажних кућа

Бр.	Активности	Носиоци	Партнери у реализацији	Планирано време реализације	Показатељи (индикатори) исхода			Потребни ресурси	
					Показатељ (индикатор)	Циљна вредност	Извор провере (верификација)	ЈЛС	Остали извори
2.1.	Одлука Скупштине општине о додели земљишта	Локална самоуправа	Европска Комисија, КИРС	2 недеље	Износ обезбеђених финансијских средстава	Обезбеђена потребна финансијска средства	Сл. лист општине Пожега	Буџет	КИРС Други донатори
2.2.	Потписивање уговора о реализацији пројекта монтажних кућа, припрема потребне грађевинске документације и добијање локацијске дозволе	Локална самоуправа, повереник	-	8 дана	Потписан уговор, комплетна грађевинска документација и документација за локацијску дозволу	Уговор о реализацији потписан, грађевинска документација припремљена и добијена локацијска дозвола	Регистар уговора	Људски ресурси	-
2.3.	Формирање комисије за избор корисника	Локална самоуправа, повереник	-	8 дана	Састав комисије	Комисија формирана	Службена евиденција	Људски ресурси	-
2.4.	Усвајање правилника	Комисија	КИРС	8 дана	Садржај и услови правилника	Правилник усвојен	Записник	Људски ресурси	Људски ресурси партнера
2.5.	Расписивање и спровођење огласа за избор корисника	Комисија, Локална самоуправа	-	4 недеље	Врста и број пријава	Објављен оглас, прикупљене пријаве	www.pozega.org.rs	Људски ресурси	-
2.6.	Расписивање тендера за избор добављача	Комисија, Локална самоуправа	КИРС	4 недеље	Број и квалитет понуда	Тендер расписан	Портал јавних набавки	Људски ресурси	Људски ресурси партнера
2.7.	Потписивање уговора са добављачем	Комисија, Локална самоуправа	КИРС	2 недеље	Садржај и услови уговора	Уговор потписан	Регистар уговора	Људски ресурси	Људски ресурси партнера
2.8.	Израда прелиминарне листе корисника	Комисија, Локална самоуправа	-	2 недеље	Најмање 2 породице прелиминарно одобрено	Прелиминарна листа комплетирана	www.pozega.org.rs огласна табла	Људски ресурси	-
2.9.	Разматрање приговора, усвајање и објављивање коначне листе корисника	Комисија	КИРС	8 дана	Донета одлука о коначној листи са најмање 2 корисничке породице	Усвојена коначна листа најмање 2 корисничке породице	www.pozega.org.rs огласна табла	Људски ресурси	Људски ресурси партнера
2.10.	Постављање монтажних кућа	Добављач	Комисија	4 месеца	Монтажне куће за најмање 2 породице спремне за усељење	2 монтажне куће постављене	Фото-архива	Људски ресурси	-
2.11.	Потписивање уговора са корисницима и усељење	Комисија, Општинска управа	-	7 дана	Најмање 2 корисничке породице стамбено збринуте у монтажним кућама	2 породице усељене у монтажне куће	Фото-архива	Људски ресурси	-
2.12.	Медијска промоција програма	ТВ/радио станице и новине	Локална заједница	2 недеље	ТВ/радио и јавни прикази/чланци	2 објаве у локалним ел. медијима	www.pozega.org.rs локални медији	Људски ресурси	-
2.13.	Праћење и евалуација програма	Савет за миграције	КИРС	Континуирано	Износ обезбеђених финансијских средстава	Средства наменски утрошена	Потврда о наменски утрошеним средствима	Људски ресурси	Људски ресурси партнера

Табела 14. Специфични циљ 2

Специфични циљ 3
У периоду од 2021-2025 године стамбено збринути најмање 17 породица избеглих, ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији кроз програм доделе пакета грађевинског материјала за завршетак започете градње или адаптације постојећег неусловног стамбеног објекта

Бр.	Активности	Носиоци	Партнери у реализацији	Планирано време реализације	Показатељи (индикатори) исхода			Потребни ресурси	
					Показатељ (индикатор)	Циљна вредност	Извор провере (верификација)	ЈЛС	Остали извори
3.1.	Обезбеђивање средстава и потписивање уговора	Локална самоуправа	КИРС	-	Висина средстава	Уговор потписан	Службена евиденција	Буџет	КИРС Други донатори
3.2.	Формирање комисије	Скупштина општине	-	15 дана	Комисија за одабир корисника	Формирана Комисија	Одлука о формирању Комисије	Људски ресурси	-
3.3.	Доношење правилника и израда критеријума за одабир приоритетних породица	Општинска комисија	КИРС	7 дана	Квалитет правилника и критеријума	Донесен правилник, израђени критеријуми	Записник са састанка	Људски ресурси	Људски ресурси партнера
3.4.	Расписивање огласа	Општинска комисија	-	4 недеље	Садржај и услови конкурса	Оглас објављен	www.pozega.org.rs	Људски ресурси	-
3.5.	Избор корисника и израда прелиминарне листе	Општинска комисија	-	15 дана	Записници, извештаји	Утврђена и објављена прелиминарна листа	www.pozega.org.rs огласнотабла	Људски ресурси	-
3.6.	Израда и објављивање коначне листе	Општинска комисија	КИРС	8 дана	Записник	Утврђена коначна листа.	www.pozega.org.rs огласнотабла	Људски ресурси	Људски ресурси партнера
3.7.	Расписивање тендера и одабир најбољег добављача	Општинска комисија	-	6 недеља	Садржај и услови тендера, садржај понуда	Тендер расписан и одабран најбољи понуђач	Портал јавних набавки	Људски ресурси	-
3.8.	Потписивање уговора са добављачем	Локална самоуправа	-	8 дана	Услови и садржај уговора	Потписан уговор	Регистар уговора	Људски ресурси	-
3.9.	Потписивање уговора са корисницима	Локална самоуправа	-	8 дана	Садржај уговора	Потписани уговори	Регистар уговора	Људски ресурси, простор	-
3.10.	Испорука грађевинског материјала	Повереник, Општинска комисија	КИРС	30 дана	Садржај и квалитет помоћи	Подељена помоћ	Записник о примопредаји	Људски ресурси, простор и опрема за рад	Људски ресурси партнера
3.11.	Праћење уградње грађевинског материјала	Повереник, Општинска комисија	КИРС	6 месеци	Квалитет и ниво остварености	Пропраћена реализација програма и уградње материјала	Извештаји надзорног органа	Људски ресурси, простор и опрема за рад	Људски ресурси партнера
3.12.	Извештај о реализацији програма	Повереник, Општинска комисија	КИРС	6-12 месеци од дана испоруке	Садржај и критеријуми извештаја	Реализација документована	Службена евиденција	Људски ресурси, простор и опрема за рад	Људски ресурси партнера

Табела 15. Специфични циљ 3

Специфични циљ 4
У периоду од 2021-2025 године помоћи економско оснаживање и осамостаљивање најмање 40 породица избеглих, ИРЛ и повратника по основу Споразума о реадмисији кроз програм доделе пакета доходних активности

Бр.	Активности	Носиоци	Партнери у реализацији	Планирано време реализације	Показатељи (индикатори) исхода			Потребни ресурси	
					Показатељ (индикатор)	Циљна вредност	Извор провере (верификација)	ЈЛС	Остали извори
4.1.	Обезбеђење средстава кроз уговор о додели средстава за економско оснаживање јединца локалне самоуправе	Донатор ЈЛС	КИРС	1 месец	Износ средстава	Обезбеђена средства	Буџетошштине	Буџет	КИРС Други донатори
4.2.	Формирање комисије на нивоу локалне самоуправе	Општинска скупштина	-	15 дана	Комисија на нивоу ЈЛС	Формирана комисија	Одлука о формирању комисије	Људски ресурси	-
4.3.	Усвајање правилника и текста Јавног позива	Комисија за избор корисника	-	7 дана	Садржај и услови правилника	Усвојен текст правилника и огласа	Правилник и оглас	Људски ресурси	-
4.4.	Расписивање јавног позива	Комисија за избор корисника	-	1-2 недеље	Јавни позив	Јавни позив расписан	www.pozega.org.rs	Људски ресурси	-
4.5.	Избор корисника и евентуално организовање обуке	Комисија за избор корисника	-	30-45 дана	Садржај листе и структура корисника	Корисници одабрани	Ранг листа корисника	Људски ресурси, простор и опрема за рад	-
4.6.	Јавна набавка опреме, машина и друге робе која је предмет пакета доходних активности	Комисија за ЈН	-	1-3 месеца	Јавна набавка	Јавна набавка спроведена	Портал Јавних набавки	Људски ресурси	-
4.7.	Избор најповољнијег добављача	Комисија за ЈН	-	7 дана	Најповољнији понуђач	Најповољнији добављач одабран	Одлука о избору најповољнијег понуђача	Људски ресурси	-
4.8.	Потписивање уговора са добављачем	Комисија за ЈН	-	7 дана	Услови и садржај уговора	Уговори потписани	Уговори са добављачима	Људски ресурси, простор	-
4.9.	Потписивање уговора са корисником програма	Комисија за избор корисника	-	7 дана	Услови и садржај уговора	Уговори потписани	Регистар уговора	Људски ресурси, простор	-
4.10.	Испорука грантова	Добављач	-	7 дана	Садржај и квалитет грантова	Грантови испоручени	Пратећа документација	Људски ресурси, простор и опрема за рад	-
4.11.	Праћење реализације и оцена успешности програма	Локална самоуправа	КИРС	24 месеца	Број и врста анализираних информација, број и врста извештаја и препорука	Прикупљање и анализирање информација о реализацији програма, оцењена успешност	Еволуциони извештај	Људски ресурси, простор и опрема за рад	Људски ресурси партнера

Табела 16. Специфични циљ 4

5. ФИНАНСИЈСКИ ОКВИР

СредствазареализацијуЛокалногакционогпланазаунапређењеположајаизбеглих, интернорасељенихлица и повратникапоосновуСпоразума о реадмисији2021-2025. године, обезбеђивањесеизразличитихизвора; деломизбюдеталокалнесамоуправе, деломиздонаторскихбюцета, односнопомоћупројекатакојићесеразвитаосновувог ЛАП-а, као и издругихдоступнихизвора.

СредствазареализацијувогЛокалногакционогпланаобезбедићесеизбюцетаопштинеПожегакаоучешћеопштине, а премадинамицирасписанихЈавнихпозиваКомесаријатазаизбеглице и миграције РС, застамбенозбрињавање и економскооснаживањезаизбегла, ИРЛ и повратникепоосновуспоразума о реадмисији, обзиромдаопштинаПожеганије у могућностидаобезбедицелокупанизноссредставазаовенамене.

6. АРАНЖМАНИЗА ПРИМЕНУ

Аранжманизапримену ЛАП-а у општиниПожегаобухватајулокалнеструктуре и различитемере и процедурекојећеосигуратињеговоуспешноспровођење. У оквирулокалнихструктура ,разликујусе :

1. Структурезауправљањепроцесомпримене ЛАП-а ,
2. Структурекоејуоперативне и примењују ЛАП.

Структурузауправљањепроцесомпримене ЛАП-а, наконњеговогусвајања, представљаћечлановиСаветазамиграцијеопштинеПожега и евентуалнододатничлановиизредакључнихактерау локалнојзаједници, укључујући и корисникеовогплана.

ОвајСаветкаоуправљачкаструктураимаследећезадатке:

- ❖ У потпуностиодговаразавођењецелокупногпроцесапримене ЛАП-а;
- ❖ Именујелокалнетимовезауправљањепројектимакојинастанукаорезултатоперационализације ЛАП-а;
- ❖ Обезбеђујепрístup и прикупљањесвихподатака и информација у електронскојформиодсвакогактера – учесника у процесуунапређењаположајаизбеглих, ИРЛ и повратника у локалнојзаједници;
- ❖ Одржаваконтактесасвимучесницима у реализацији ЛАП-а;
- ❖ Управљапроцесомпраћења (мониторинга) и оцењивањауспешности (евалуације) ЛАП-а;
- ❖ Одржаваконтактесајавношћу и доносиоцимаодлука у локалнојсамоуправи

Оперативнуструктурузапримену ЛАП-ачинићеинституције, организације и тимовиформирани у циљунепосреднереализацијеплана и пројекатаразвијенихнаоснову ЛАП-а. У складуса ЛАП-ом, бићереализованаподелаулога и одговорностимеђуразличитимактерима у локалнојзаједнициодноспартнерима у реализацији. Свакиактерће у складусапринципомјавности и транспарентностирадаводитиодговарајућуевиденцију и документацију и припрематипериодичнеизвештаје о раду. Извештајићебитиполазнаосновазапраћење и оцењивањеуспешностирада.

Оперативна структура за примену ЛАП-а има следеће задатке и одговорности:

- ❖ Реализација ЛАП-а
- ❖ Непосредна комуникација са корисницима услуга којима се обезбеђују ЛАП-ом;
- ❖ Учешће у евентуалним обукама за унапређење стручности и компетенција за спровођење задатака ЛАП-а;
- ❖ Унапређење процеса примене ЛАП-а у складу са сугестијама и препорукама управљачке структуре.

Управљачка и оперативна структура ће развити план и механизме међусобне комуникације, пратиће успешност размене информација и ефикасност комуникације у односу на очекиване резултате примене ЛАП-а. План комуникације управљачке и оперативне структуре уредиће време и начин размене информација и предузимања одговарајућих акција.

7. ПРАЋЕЊЕ И ОЦЕНА УСПЕШНОСТИ

Циљ праћења и оцене успешности (мониторинга и евалуације) ЛАП-а једасесистематично прикупљају подаци, прати и надгледа процес примене и процењује успех ЛАП-а ради предлагања евентуалних измена у активностима основаналаза и оцена.

Временски оквир: Мониторинг
(као систематски процес прикупљања података) спроводисеконтинуирано за период 2021-2025. године.
Финална евалуација обавиће се на крају 2025. године и
поднеће се извештај Општинском већу општине Пожега.

Предмет мониторинга и евалуације: Мониторинг и
евалуација кључујућеловитосагледавањем испуњења активности-задатака и специфичних циљева.

Кључни индикатори утицаја за праћење и оцењивање успешности примене ЛАП-а бити следећи:

- Број нових услуга – локалних мера/програма за избегла, ИРЛ и повратнике;
- Обухват избеглих, ИРЛ и повратника новим услугама и мерама;
- Структура корисника услуга и мера /програма;
- Ниво укључености различитих актера у пружању услуга избеглим, ИРЛ и повратницима у локалној заједници;
- Обим финансијских средстава из двојених услуга избеглим, ИРЛ и повратницима;
- Структура финансијских средстава из двојених услуга избеглим, ИРЛ и повратницима (буџет локалне самоуправе, донаторска средства, други извори...).

Методе и технике мониторинга и евалуације: За успешно обављање мониторинга и евалуације користиће се стандардни сеталатамеђу којима су: евидентирање корисника, интервју са корисницима (упитници, разговори, анкете...), извештавање и друго.

Савет за миграције ће бити одговоран за праћење и
оцењивање успешности рада на примени Локалног акционог плана – вршиће мониторинг и евалуацију.
Тим за мониторинг и евалуацију чине представници – стручници из локалних институција и
организација које су посредно или посредно бавиће се питањем избеглих, ИРЛ и
повратника по основу Споразума о реадмисији, као и представници корисничких група ЛАП-а.